

LAISVĖ

Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVĖ THE LITHUANIAN WEEKLY

LAISVĖ - LIBERTY

Savaitinis
Jungtinėse Valstijose \$12.00
Kanadoje \$15.00
Kitur užsienyje \$15.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 25 centai

PRICE 25 c.

NO. 7

PENKTADIENIS, VASARIO [FEBRUARY] 12, 1982

OZONE PARK, N. Y. 11417

71-IEJI METAI

KRISLAI

Nedarbas - didžiausias mūsų šalies rūpestis
Reagano biudžetas
1983 metams
Moteris kasyklų generalė direktorė
Kovo Aštuntoji
M. Suslovas ir Lietuva

IEVA MIZARIENĖ

Mūsų valdžia pranešė, kad bedarbių nuo 9 milijonų gruodžio mėnesyje sausio mėnesyje sausio paaugo iki 10.1 milijono. Nuo Reagano JAV prezidentavimo pradžios bedarbių skaičius paaugo iki 1,100,000.

Oficialiai skaičiai rodo, kad tarp juodųjų jaunuolių 46.7 procentų neranda darbo. Michiganio valstijoje net 14.9 procentų bedarbių. Po Michiganio Pensylvanija seka antra, kurioje 11.2 procentų bedarbių, o Ohio valstija trečioji, kur 10.7 procentai nedirbančių.

Tai tokie oficialiai skaičiai mums valdžios pateikiami. Aiškiau, kad šie skaičiai faktiniai yra daug aukštesni.

Sią savaitę Reaganas senatui ir kongresui pateikė savo biudžetą 1983 metams, kuriame apkarpytos visos darbo žmonėms pašalpos - kaip pagalba senatėms, gydymas, vaikiškiams mokyklose pietūs, ir t. t. Patys demokratai ir net kai kurie republikonai sako, kad toks biudžetas turtingiesiems...

Vokietijos Demokratinėje Respublikoje moteris vadovauja 49,000 darbininkams kasyklose. Jos priežiūroje yra 23 briketų dirbtuvės ir 19 minkštųjų anglies kasyklų. Tai yra Helge Haenger, 42 metų moteris, išauginusi sūnų, kuris jau vedęs.

Tarptautinės Moters Dienos minėjimas šiais metais ypatingai svarbus. Mūsų obalsis turi būti kova prieš atominį karą, kuris grėsmingas kiekvienai moteriai, vyrui, vaikui.

Mes turime reikalauti su laikyti karinių ginklų lenktynes, kuogreičiausia pradėti eksploduojančių tarptautinių problemų derības politiniams susitaikymams.

Mes, lietuvių progresyvių moterų, turime suglausti jėgas ir prisidėti prie Amerikos moterų judėjimo šioje svarbioje problemoje - išsaugoti pasaulį nuo pražūties.

Labai įspūdingai ir garbingai palaidotas draugas Michailas Suslovas Maskvoje. Laidotuvėse dalyvavo visos Tarybų Sąjungos atstovės.

Draugas Suslovas buvo Lietuvoje per 1944 ir 1946 metus einantis CK partijos biuro Tarybų Lietuvai pirminko pareigas. Jis mylėjo Lietuvą, dažnai atvykdavo į įvairius Lietuvoje minėjimus. Prisimenu 1965 metus Vilniuje. Tai buvo Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 25 metų minėjimas. Mūsų su Rojūm tuo laiku buvome Lietuvoje, iškilmėse taipgi dalyvavo draugas Suslovas, ir daugiau draugų bei karininkų iš Maskvos. Mums

Dramatizuodami reikalą paremti Voting Rights Act, iš Carlton į Montgomery, Alabama, žygiuoja pilietinių teisių kovotojai, pasekdami tuo pačiu keliu kuriuo savo laiku kovotojus už pilietines teises vedė Dr. Martin Luther King, Jr. Jie nužygiavo iš viso 160 mylių. Nuotraukoje - prie žygiuotojų prisijungę Tuskegee meras Johnny Ford (iš k. i. d.), kongresmanas Walter Fauntroy ir Southern Christian Leadership Conference vadovas Rev. Joseph Lowery su žmona. Si demonstracija buvo skirta pabrėžti protestui ir prieš dviejų juodųjų balsuotojų aktyvusių įkalinimą.

Prancūzijos komunistų partijos kongresas

Paryžius. - Pereitą savaitę gali pasibaigė čia 5 dienas užtrukęs Prancūzijos komunistų partijos kongresas, 24-asis iš eilės. Savo vadu jau ketvirtai kadencijai partija išsirinko Georges Marchais, kuris praeitai vadovauja jau nuo dvidešimtojo kongreso, 1972 m.

Kongrese dalyvavo ir užsienio šalių komunistų partijų atstovai, jų tarpe Lenkijos užsienio reikalų ministras Jozef Czyrek.

Lenkijos klausimu kongresas pasisakė pilnai pritariąs dabartinėi jos politikai ir remias karinės padėties įvedimą, kas pašalino iš politinės arenos antisocialistines jėgas ir padės kraštui sugrįžti prie ekonominės tvarkos.

Savo pranešime apie vidaus reikalus gen. sekretorius Marchais pastebėjo, kad šiuo metu partijoje yra 710 tūkstančių narių. Daugiau kaip du tūkstančiai delegatų karštai jam plojo, ir jis pabrėžė Prancūzijos komunistų partijos solidarumą su Tarybų Sąjungos, Lenkijos ir kitų socialistinių kraštų komunistų partijomis.

Marchais ypatingai sustojo ties neseniai pasulyje rodytu prez. Reagano iniciatyva pagamintu filmu apie Lenkiją. Jis tvirtino, kad prez. Reagan neturi jokios teisės mokyti kitus kraštus. Juk tai buvo Amerika, kuri vedė karą prieš Vietnamo laudį; Amerika bombardavo Vietnamą, numesdama ten daugiausia bombų, nei buvo numesta visoje Europoje per II Pas. karą; juk tai Amerikos administracija padeda šiandien žudomi laisvės kovotojai Salvadorė.

Prancūzijos komunistų vadovas priminė, kad tame JAV filme dalyvavo ir britų premjerė Thatcher. Ji neva gynė lenkus, o kur ji buvo, kai S. Airijos kalėjimuose badu mirė Bobby Sands ir kiti, klaušė Marchais. Pagaliau kaip labiausiai skandalinga dalyką Marchais iškėlė Turkijos karinės chuntos atstovo dalyvavimą tame filme. Kas jau kas, bet tik ne chuntos narys gali pasauliui mokyti demokratijos ar kalbėti apie žmogaus teises, tvirtino Marchais.

Aukštai vertina Roosevelta

Maskva. - Rysium su prezidento Roosevelto šimtmečio gimimo metinėmis sausio 30 d. Tarybų Sąjungoje apie porą savaitių spaudoje buvo plačiai rašyta apie jo nuopelnus Amerikos darbo žmonėms ir santykiams pagerinti tarp JAV ir Tarybų Sąjungos. Nurodoma, kad prez. Roosevelt užbaigė JAV boikotą ir 1933 m. suteikė diplomatinį pripažinimą Tarybų Sąjungai, o paskui vadovavo bendrai kovai, padėjusiai Tarybų Sąjungai nugalėti Hitlerį.

Prez. Rooseveltas ir jo darbai priešpastatomi prez. Reagano politikai, kuri visiškai ignoruojanti fakta, jog, tik abiem pusėm bendradarbiaujant, galima pasiekti taikos ir išgelbėti žmoniją nuo branduolinės pražūties.

su jais teko asmeniniai pasisveikinti ir susipažinti. Drauga Suslovą gerbė ir mylėjo visa Lietuva!

Georges Marchais

Kvietia izoliuoti Izraelį už Golan Heights aneksiją

Jungtinės Tautos. - Nepaprastoji specialiosios Generalinės Asamblėjos sesija priėmė rezoluciją, kviečiančią nubausti Izraelį už tai, kad jis Golan Heights išjungė į savo teritoriją. Rezolucija praėjo 86 balsais prieš 21. Už ją balsavo šalys iš vadinamojo "Trečiojo pasaulio" ir visas socialistinis blokas. Prieš ją balsavo daugumoje visos industrinės šalys su JAV priešakyje. JAV delegacija visą laiką vedė didelę agitaciją prieš rezoluciją. Nuo balsavimo susilaikė 34 šalys, daugiausia iš Lotynų Amerikos ir Karibų regiono.

Rezolucija kviečia JT narius pavieniu ir kolektyviai nutraukti su Izraeliu bet kokius santykius, kad jis taptų visiškai izoliuotas už tą "agresijos aktą".

Izraelis, atrodo, nepaisys šios rezolucijos, kaip ir daugelio kitų, jau priimtų praeityje. Premjero Begin išleistame pareiškime sakoma, kad šis JT nutarimas esąs negaliojantis, tik nurodoma, kaip Izraelis reaguos prieš tas valstybes, kurios pradės JT rezoluciją vykdyti.

Tokyo. - Dvi nelaimės pagreičiui ištiko japonus. Čia sudegė viešbutis, per kurio gaisrą žuvo 32 asmenys; 28 sužeisti. Policija įtaria, kad gaisrą pradėjęs britų žaislų pardavėjas, kuris būdamas girtas rūkė lovoje. Po keleto dienų pasaulio žiniuose vėl figūravo Tokyo - šįkart Japonijos oro linijos DC-8 srausminis lėktuvas su 174 keleiviais besileisdamas nosimi nunėrė į Tokyo įlanką. 147 keleiviai išliko gyvi, nors kiti ir smarkiai sužeisti, žuvo 23.

JAV pranešimas apie žmogaus teisių padėtį

Washington. - Prez. Reagano administracija Kongresui pasiuntė savo pirmąjį pranešimą apie žmogaus teisių padėtį pasaulyje. Jame nurodoma, kad peritais metais dėl politinės nesantaikos Salvadorė žuvo 6,100 žmonių, bet, pastebima, jog politinės žudynės jau "mažėjančios".

Valstybės departamento parengtame daugiau kaip tūkstantį paslapčių turinčiame pranešime apžvelgiama padėtis 159 pasaulio šalyse. Pagal tai, kaip pasaulyje vyriausybės gerbia žmogaus teises, JAV Kongresas pasukia skiria Amerikos pagalbą užsienio šalims.

Ypač nepalankios tame pranešime surinktos žinios iš Tarybų Sąjungos, Afganistano ir kt. Tame pranešime dar pabrėžiama, kad dabar JAV stengsis Jungtinėse Tautose ir kituose tarptautiniuose vietuose atkreipti dėmesį, jog laikomasi dvigubeno standarto, kad esama diskriminacijos prieš Lotynų Amerikos šalis, o indiferentiškai žiūrima "į žmogaus teisių pažeidimus" Tarybų Sąjungoje ir kituose jos sąjungininkų šalyse.

Brežnevas kviečia dviem trečdaliais numušti branduolinę ginkluotę Europoje

Maskva. - Vasario 3 d., kalbėdamas susitikime su Socialistų Internacionalo atstovais, Tarybų Sąjungos vadovas Leonidas Brežnevas supažindino to Internacionalo Nusiginklavimo Komisijos narius su Tarybų Sąjungos planu dėl branduolinio nusiginklavimo Europoje. Jis pabrėžė, kad, jeigu NATO šalys priimtų tą planą, tai taikos reikalas Europoje būtų pastatytas ant rimto pagrindo.

Konkrečiai Brežnevas siūlo abiem pusėm sumažinti branduolinę ginkluotę dviem trečdaliais. Jis sako, kad apie 1990 m. galima būtų dabartinį vidutinio siekimo branduolinį arsenalą numušti iki vieno trečdali ar net daugiau.

Į tą Brežnevo raginimą tuojau pat atsiliepė JAV. Prez. Reagano išleistame pareiškime sakoma, kad jo planas dėl branduolinio nusiginklavimo Europoje, kuri jį yra pavadinęs "zero option", jau esąs įteiktas Tarybų Sąjungos delegatui Genevoje, kur vyksta derybos dėl branduolinės ginkluoties apribojimo Europoje.

Pagal tą Reagano planą, JAV sutiktų atsakyti nuo dislokavimo naujų modernių branduolinių vidutinio siekimo raketų NATO šalyse, jei Tarybų Sąjunga sutiktų išmontuoti visas savo branduolines vidutinio siekimo raketas, galinčias pasiekti Vakarų Europą.

Si JAV planą Brežnevas buvo sukritikavęs Bonnoje ir tada pasiūlęs šį savo dviejų trečdalių nusiginklavimo planą, kurį jis dabar plačiau paaikšino Socialistų Internacionalo atstovams.

Internacionalo pirmininkas Kalevi Sorsa, Suomijos socialdemokratų partijos pirmininkas, padėjo Brežneviui už supažindinimą su Tarybų Sąjungos nusiginklavimo planu. Kalbėdamas apie dabartinę politinę pasaulinę padėtį, suomis priminė, kad dar gruodžio mėnesį Socialistų Internacionalo prezidentumas kvietė suinteresuotąsias šalis nenaudoti padėties Lenkijoje pretekstu nutraukti pasitarimus dėl ginkluoties sumažinimo ar detantės.

Be suomio Sorsos, Nusiginklavimo Komisijoje buvo dar Austrijos socialistų vadovas Walter Hacker ir Japonijos demokratinių socialistų partijos pirmininkas S. Taguchi. Jie ragino, kad Tarybų Sąjunga ir JAV atnaujintų pasitarimus dėl strateginių ginklų apribojimo, siekiant efektingo branduolinio nusiginklavimo Europoje, uždraustų atominės bombos naudojimą, suauktų konferenciją dėl nusiginklavimo Europoje, siektų sudaryti laisvas nuo branduolinių ginklų zonas.

Kinijoje vysta nauji valymai

Peking. - Užsienio spauda praneša, kad Kinijos komunistų partijos vicepirmininkas Deng Ziaoping su delede delegacija iš partiečių, kariuomenės ir vyriausybės sluoksnių lankosi Cantone, kur vyksta dideli valymai.

Esą šalinami pareigūnai, įtariami korupcija ar kaltinami dėl apsilėidimo ar nesugebėjimo pareigų ėjime.

Sis kinų partijos vadovas, 77 m. amžiaus, yra atsakingas už armiją ir tiesiogiai ją kontroliuoja. Užsienio spaudoje pastaruoju laiku yra pasirodę daug spėliojimų dėl jo paties ateities. Vieni rašo, kad jis taip pat ketina išeiti į atsargą, atsisakydamas tam tikru pareigū ir užleisdamas vietą jaunesniems, bet kiti tvirtina, jog jis tik išstumtų kitus vyresnio amžiaus pretekstu, o pats pasiliksis ir toliau.

San Jose, Kostarika. - Naujuoju krašto prezidentu perraita sekmadienį išrinktas Tautinės išvadavimo partijos įkūrėjas ir vadovas Luis Akberto Monge. Jis pareigas perims gegužės 8 d. Kraštą slegia sunkios ekonomines sąlygos. Laukiama, kad naujasis prezidentas atsineš naujų planų išvesti iš ekonominės krizės.

Teguicigalpa, Honduras. - JAV administracijos paskatintos, Salvadoro, Honduro ir Kostarikos vyriausybės susitarė sudaryti sąjungą remti Salvadoro chuntai ir izoliuoti Nikaragui.

Dublin. - Kovotoja už katalikų teises S. Airijoje Bernadette Devlin paskelbė kandidatuosianti į Airijos parlamentą. Ji jau yra buvusi parlamente 1971-1974 m. Rinkimai įvyks vasario 18 d. Jie paskelbti perraita savaitę, kai premjero Garret Fitzgeraldu vyriausybė sugrįvo, nesurinkus reikiamų balsų skaičiaus 1982 m. biudžetui praveisti.

EGIPTO PREZIDENTAS KELIAUJA PO EUROPA

Egipto prez. Hosni Mubarak [d.] su Fed. Vokietijos prez. Karl Carstens Bonnos aerodrome priima karių garbės paradą.

Bonn. - Pirmojoje savo kelionėje į užsienius nuo to laiko, kai jis tapo Egipto prezidentu, prez. Sadatui tapus atentato auka, naujasis prez. Hosni Mubarak ne tik susipažįsta su padėtimi Europoje, bet ir siekia propaguoti taikos Artimuosiuose Rytuose reikalą. Tiek pima Britanijoje, tiek paskui Fed. Vokietijoje prez. Mubarak pabrėžia, kad Europos šalys gali turėti didelės įtakos taikai Artimuosiuose Rytuose.

Į Europa Egipto prezidentas nuvyko iš Amerikos, kur jis savo susitikimuose su prez. Reagano valstybės sekretorium gen. Haig ir kitais aukštais administracijos pareigūnais aptarė savo krašto santykius su JAV, Izraeliu, arabų šalimis ir bendrai palietė visus pasaulinius klausimus.

Prez. Mubarak kalba, kuria jis pasakė jam prez. Reagano surengtame priėmimo Baltuosiuose Rūmuose, susilaukė Europoje nemažo atgarsio. Kreipiamas dėmesys į tai, kad šis Egipto prezidentas, skirtingai nei buvęs prez. Sadat, kalba apie palestiniečių teises. Pavyzdžiui, jis Washingtone pasakė, kad Palestinos klausimo išsprendimas turis kaita ir taiką visame Artimųjų Rytų regione. Jis taip pat pabrėžė, kad palestiniečiams negalima paneigti teisės į laisvą apsisprendimą ar tautinės egzistencijos sudarymą.

Prisimenama, kad prez. Sadat kalbėjęs Amerikai tikėtai apie tai, kad jai reikia sudaryti dialogą su Palestinos Vadavimo Organizacija ir Izraeliu, kas palengvintų pasitarimus dėl autonomijos.

Washington. - Maryknoll vienuolių vadovybė išleido pareiškimą, kuriame sako, kad prez. Reagano administracija daro klaidą, tvirtindama, jog Salvadorė pagerėje civilinių teisių reikalai. Esą kaip tik priešingai. Pagal Salvadoro katalikų bažnyčios vadovybės surinktas žinias perraitais metais tame krašte nužudyta 12 tūkst. civilių.

LAISVĖ LITHUANIAN WEEKLY

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.

Published Fridays, except in case of holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911

ANTHONY BIMBA, Editor in chief
EVA T. MIZARA, Editor & Business Manager

SUBSCRIPTION RATES:	
United States, per year ... \$12.00	United States, per 6 months ... \$6.50
Canada, Lat. Amer., per year ... \$15.00	Canada, Lat. Amer., 6 months ... \$8.00
Foreign countries, per year ... \$15.00	Foreign countries, 6 months ... \$8.00

Kurlink eina Salvadoras?

Kovotojai už laudies reikalus Salvadore nenori pilietinio karo. Jie norėtų, kad egzistuojantis režimas sutiktų derėtis, kad būtų sudarytas patriotinis frontas, apimasis kaire ir centru, ir kad Salvadoras eitų link gilesnių socialinių reformų bei platesnių laisvių, kitaip sakant—demokratijos.

Yra gerai žinoma, kad pačiame Salvadore režime yra žmonių, kurie į tokių derybų norėtų. Bet nelaimė, galia ne jų rankose. Galia rankose tų reakcinių gaivalų, kurie šoka pagal Washingtono švilpuką ir yra pasirengę dar labiau aršinti priešpauzą, dar žiauriau pravesti represiją, kaip jiems pataria iš Washingtono. Ir jie turi jau ne visai slaptą pažadą, kad, reikalui atėjus, Jungtinės Valstijos išsivėls tiesioginiai, kariniai, kaip buvo Vietname.

Tad—ko jie nori, ta jie ir gauna. Liaudies kovotojai nemato kitos išeities, kaip platinti kovą, mobilizuoti biednuomenę, ginkluoti ją, kur tik galima, ir kiek galima, išlaisvinti teritorijas.

Atrodo, kad tas Salvadoras ir vyksta. Liaudies kovotojai neseniai perėmė galia Nuevo Trinidad miestelyje ir eilėje kitų vietovių. Nakties metu jie kontroliuoja ne tik kaimus, bet ir vieškelius, net prie pat sostinės. Kitaip sakant, žiaurusis fašistinis Salvadoro režimas gauna ko norėjo: tikro pilietinio karo.

Ko galima laukti? Daug kas priklauso nuo JAV taktikos. Amerikiečiai Salvadore jau turi šimtus karinių "patarėjų". Iš JAV į Salvadore režimo rankas Ginklų plaukia tikras tvanas. Jeigu ta linkme jie eis toliau, tai Salvadoras taps Lotynų Amerikos Vietnamu.

Ka tai reiškia, nereikia nė sakyti: kentėtų ne tik to mažo, nuskurusio Centralinės Amerikos krašto žmonės, bet ir amerikiečiai.

JAV žmonės turėtų tam pastoti kelia. Ėmė apie dešimtmetį, kol Amerikos žmonės privertė mūsų valdžią baigti didią krūviną avantiūrą Vietname.

Nejaugi tas viskas turi pasikartoti?

Turkijos "demokratija"

Kuomet Amerikos televizija anadien perdavė tą pasaulinio masto ekstravaganzą neva protestuojant prieš priešpauzą Lenkijoje, viskas buvo taip sumaišyta, kad iš tikro buvo lyg komedija. Štai kalba kokio nors Vakarų Europos NATO krašto premjeras; štai dainuoja (dargi lenkiškai!) pasenęs, savo balso beveik netekęs, Frank Sinatra, artimas eksprezidento Nixono draugas; čia vėl pasirodo koks tai valstybininkas iš Lotynų Amerikos...

Bet gal labiausiai ironiškas buvo Turkijos valdžios atstovo pasirodymas. Turkijos karinės chuntos galva kalbėjo ir liejo krododilo ašaras apie karą stovį Lenkijoje, tuo tarpu, kai karą stovis faktinai egzistuoja Turkijoje! Turkijos karinė chunta represavo visas politines partijas, perėmė galia į savo rankas ir net vartojo panašią fraziologiją, kokia vartota Lenkijoje: "Kad sulaukyti krašto ritimasi link suirutės, mes šaukiame telktis visais nacionaliniais jėgais..."

Amerikos televizija iš Lenkijos tragedijos padarė tragi-komediją. Gaila, kad ji išsivėlti leidosi ir kai kurie rimti valstybininkai, kurie kasdieniniuose santykiuose turi daug blaivesnę pažiūrą į įvykius Lenkijoje.

Teroras prieš spaudą

"The Jackson Advocate" yra rimtas, plačiai skaitomas Mississippi Juodųjų gyventojų savaitraštis. To laikraščio politinis nusistatymas ne kairus, o demokratiniai centristiniai. Bet tai laikraštis, kuris tvirtai ir nuolat kovoja prieš rasizmo jėgas toje krašto dalyje, demaskuoja KKK veiklą, nesibaudo išskelti visus faktus, kaip tai artimus ryšius tarp KKK ir vietinės policijos.

Rasistai, žinoma, nesnaudžia. Jau ilgą laiką, kaip jie bando tam savaitraščiui pastoti kelią, bet be pasekmių. Nepadėjo reklamų boikotas, nepadėjo grąšinimai ir bauginimai—"the Jackson Advocate" tęsė savo drąsų darbą.

Tad, rasistai dabar ėmėsi desperatiškų priemonių. Praeitų metų gruodžio 19-ąją rasistai šovė per langus ir redakcijos kambarius. Sausio 16-ąją apšaudymas buvo pakartotas.

Policija suėmė du vyrų, KKK narius, kurie tame apšaudyme. Bet jie tuojau buvo paleisti po nedidele kaucija ir jie laisvai vaikščioja Jacksono gatvėmis, draugauja su policininkais ir t. t.

Tai tokia "spaudos" laisvė egzistuoja mūsų šalyje.

Be bosų kapšo

Į turto balą įklimpę ponis ir ponai! Pavydite jūsi ir jūsi mieli tironai, Kad laisvojoje Kuboje visi raštingi, Puošniai apsirengę, sotūs, linksmi, laimingi.

Piktinatės, kad tai gavo be bosų kapšo, Be išliaupsinto dolerinio rojaus lapšo. O jūsi vikrūs kaubojai kaulija centus, Bomai ant aveniu pyškina prezidentus.

Vandalinas Junevičius

TARPTAUTINĖS TEMOMIS

SAVITARPIŠKAI NAUDINGI RYŠIAI

Tarybų Sąjungos ir Prancūzijos organizacijos sudarė 25 metams susitarimą, pagal kurį nuo 1984 metų Tarybų Sąjunga kasmet tieks Prancūzijai po aštuonis milijonus kubinių metrų gamtinių dujų. Žinoma, mainais į Prancūzijos prekes. Prancūzijoje naujas susitarimas sutiktas su pasitenkinimu. Ekonomikos ir finansų ministras Ž. Deloras pareiškė, kad šis susitarimas garantuoja šalies energetikos ateitį. Laikraštis "Jumanite" pažymi, kad iki šiol Prancūzijos aprūpinimo šaltiniai buvo tik Artimuosiuose Rytuose. "Tai,—rašo laikraštis,—darė Prancūziją labai priklausomą nuo naftos konjunktūros, kurią žymiu mastu lemia Amerikos naftos

magnatai". Kitaip tariant, susitarimas su Tarybų Sąjunga stiprina Prancūzijos nepriklausomybę.

Lengva suprasti, kodėl Tarybų Sąjungos ir Prancūzijos susitarimas sukėlė nepasitenkinimą Washingtono. Šis susitarimas buvo pirmasis po to, kai Reagano administracija, stengdamasi didinti įtampą, susijusį su Lenkija, įvedė diskriminacines ekonomines priemones prieš Lenkijos Liaudies Respubliką bei Tarybų Sąjungą ir pareikalavo iš savo sąjungininkų, kad jie mažintų prekybą su TSRS ir kitomis socialistinėmis šalimis. Laikraštis "Washington Post" pažymi, kad Prancūzija "ignoravo Amerikos spaudimą" ir

kad Vakarų Europa "pabrėžtinai nenori dalyvauti Amerikos "sankcijoje". Prieš tai buvo pasirašytas susitarimas su Vokietijos Federatyvine Respublika dėl Tarybų Sąjungos gamtinių dujų tiekimo mainais į didelio skersmens vamzdžius. VFR ir Prancūzijos pavyzdžiu ketina sekti Austrija, Olandija, Belgija ir Šveicarija.

Vakarų Europos šalys atmeta Amerikos diktatą, nes ekonominiai ryšiai su Rytais joms yra gyvybiškai svarbūs. Praėjusiais metais, sumažėjus Tarybų Sąjungos ir Amerikos prekybai, VFR, Prancūzijos, Anglijos, Italijos, Olandijos, Belgijos ir Danijos eksportas į Tarybų Sąjungą padidėjo 21 procentu, o Tarybų Sąjungos prekių importas į šias šalis—32 procentais. Tik vykdant Tarybų Sąjungos užsakymus Vakarų Europos šalių pramonėje turi darbo maždaug milijonus darbo žmonių.

Apskritai Tarybų Sąjungos prekių apyvarta su VFR, Prancūzija ir kitomis Vakarų Europos šalimis pastaraisiais metais keleriopai padidėjo. Plečiama ir prekyba su Japonija. Šie ryšiai darosi ypač reikšmingi kapitalistinių šalių ekonomikos smukimo sąlygomis, kai šių šalių gamybiniai pajėgumai dirba su gerojai sumažėjusiu krūviu.

Priminsime, kad daugelis susitarimų su Tarybų Sąjunga sudaryti laikotarpiu iki 1990 metų, o kai kurie ir iki anksčiau pabaigos. Tai užtikrina prekybos partneriams ilgalaikę ekonominę konjunktūrą. Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinių šalių ekonomikos stiprėjimas nuolat didina socialistinės sandraugos rinką Vakarų šalių produkcijai ir plečia socializmo šalių prekių eksporto galimybes.

Savitarpiskai naudinga prekyba yra galings taikos ir tautų gerų savitarpių santykių stiprinimo veiksnys. Ir to negali nesuprasti bliviai mąstantys Vakarų politikai.

I. Ablamauskas

● NIKOTINAS IR NAUJAGIMIŲ LYTIS

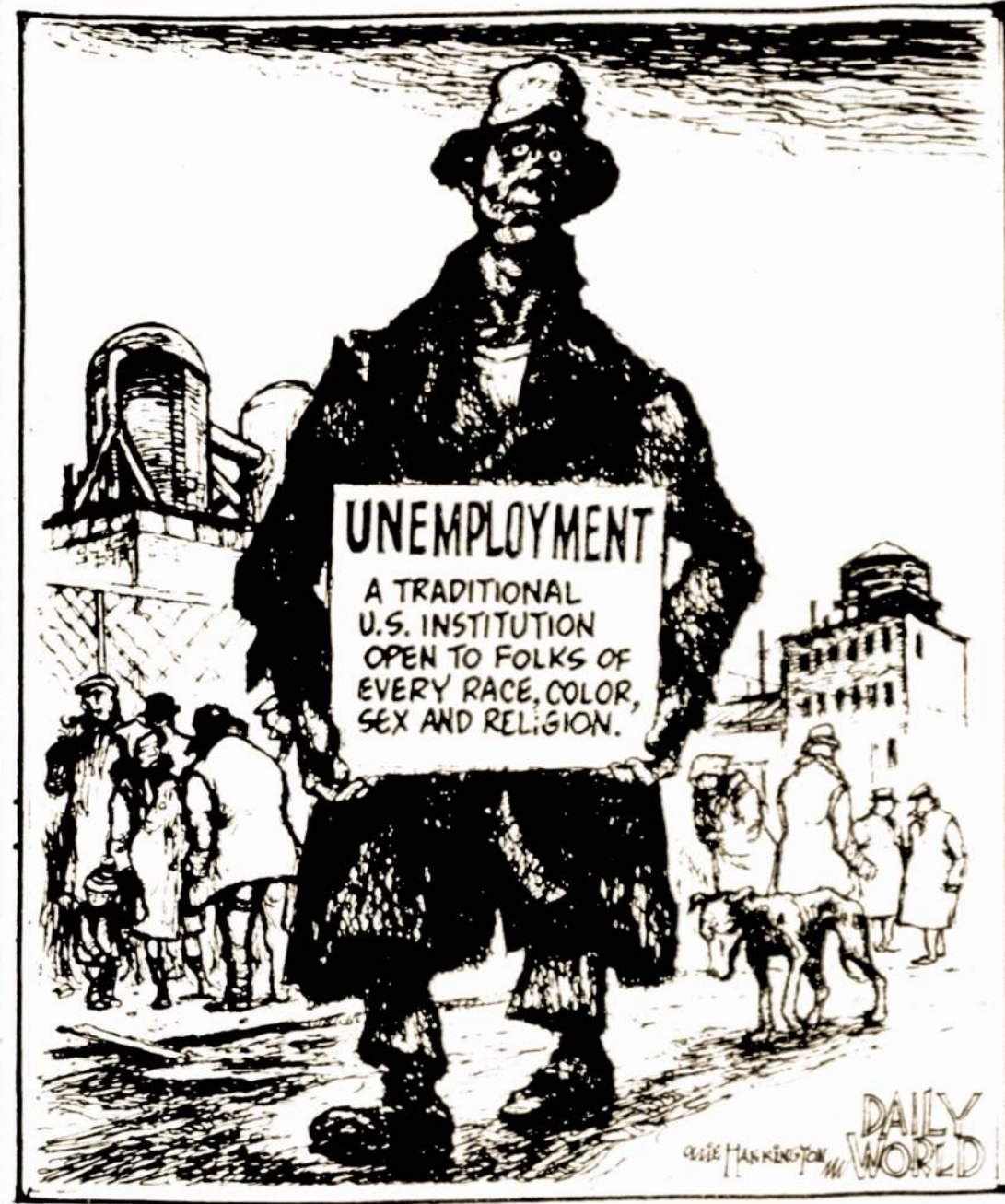
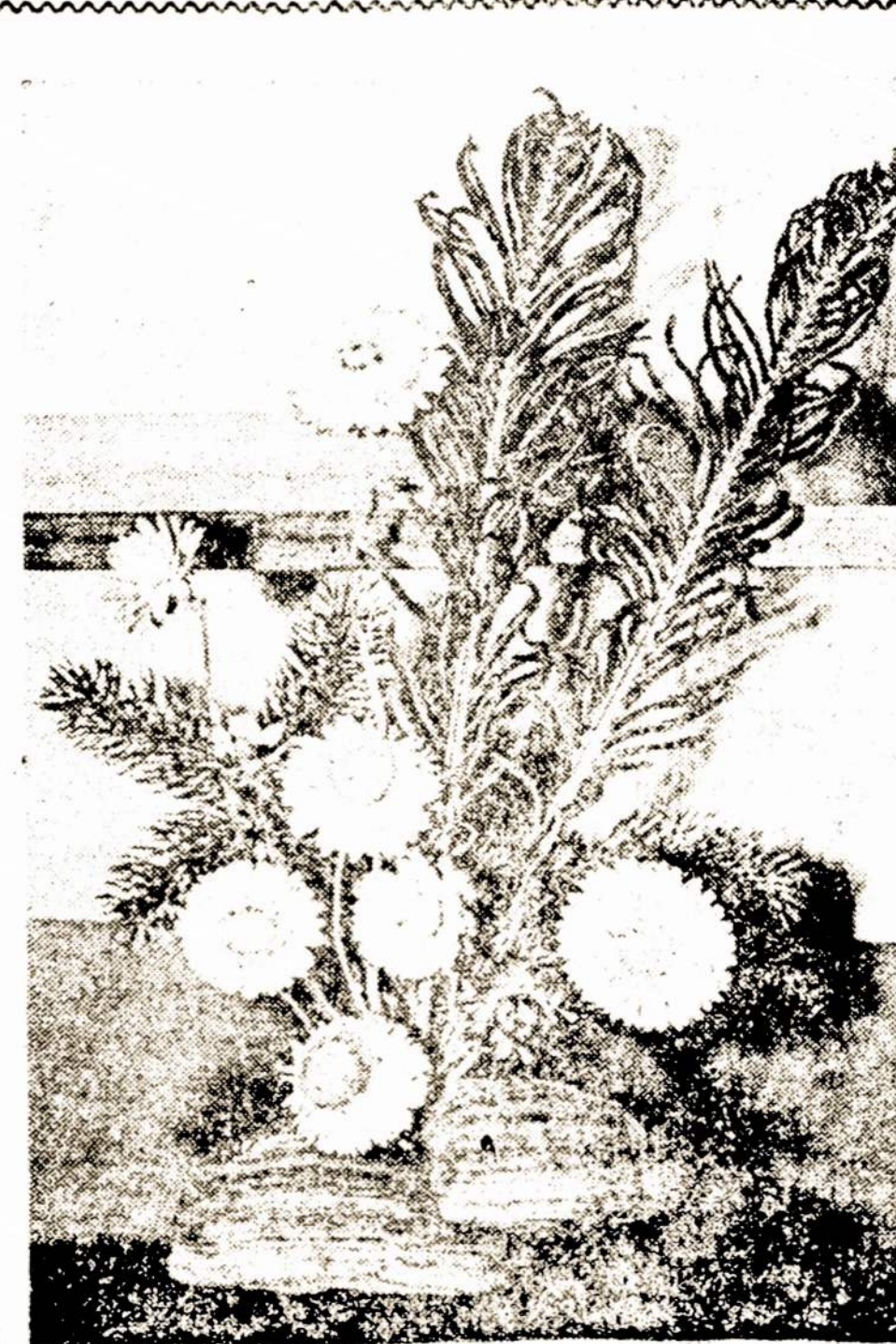
Vėnos Indijos ginekologinės klinikos gydytojai stebėjo 220 moterų — kramtomą tabako mėgėjų — grupę. Jos pagimdė triskart daugiau negu gyvų kūdikių ir naujagimių svėrė pusę kilogramo mažiau nei kontrolinės grupės gimdyvių. Tačiau netikėtai buvo, kad nikotino mėgėjų grupėje 100 gimusių mergaičių tėko ne 108 berniukai, kaip įprasta, o tik 80.

ŽIEMOS NUOTAIKA

Pleikstos žurgo barietai, Zvilga pasagelės, Skriejam per pusynus, Vis tolyn, tolyn, Į svečius mus kviečia Misko pasakėle, Ir varpelio aidas: Din, di-lin, di-lin!

Aukštos lieknos putys Į mus smalsiai žiūri Už tūkų veduoklių Stipdomos akis, Kadagys iškelęs Apenigą keptinę, Rodos, soks į kelią, Ir mus silaikys...

Užkerėtos gulbės — Serkšo takos trapios Snaidžia ir sapnuoja Tolimas žemes, Užnigrių paparčiai Laimes žindo eleganti, Tą, kurio dang kartų Dar ieskovim met... Lik sveika, gražiole Misko pasakėle, Dar ilgai svečiuokis, Nesukubė pradingi... Mūsų namelėi lydi Rogių rankšluostėlis Ir skardis varpelio: Din, di-lin, di-lin!

TRUMPOS PASTABOS

VISŲ TRIBŪNA

Prieš kiek laiko su vienu Amerikos lietuviu kalbėjome apie spaudą—tiek leidžiamą "Cia", tiek—"Anapus". Pašnekovas, pats būdamas rašto žmogus, skaitė ir emigracijos lietuvių leidinius, ir Tarybų Lietuvos spaudą.

Svečias iš Jungtinių Valstijų tada kalbėjo:

— Nesuprantu, kodėl jūs laikraščiai spausdina tiek daug žmonių laišku, kuriuose yra visokių kritinių pastabų apie negeroves ir trūkumus. Juk visa tai "pasigauna" jūsų priešai ir atskirus reikšinius apibendrina, kaip sakoma, iš degtuko priskaldydami vežimą?

Taip kalbėjo žmogus, nežinąs pagrindinio tarybinės spaudos principo—viešumo, ir tikslu—tarnauti žmonėms.

Išties, Tarybų Lietuvos spauda yra savotiška didžiulė, visiems prieinama tribūna. Ir labai aktyvi, labai veiksminga tribūna.

Jei atversite bet kurį mūsų laikraštį—ar tai būtų respublikiniai "Tiesa", "Valstiečių laikraštis", "Komjaunimo tiesa", ar rajoniniai—tokie leidžiami kiekviename administraciniame Lietuvos regione—negalėsite neatkreipti dėmesio į skaitytojų laiškus. Jiems Lietuvos leidiniai skiria tikrai didžiulį dėmesį. Laiškams skirti skyriai ir išties puslapiai gali vadintis įvairiai: "Mums rašo", "Skaitytojų paštas", "Skaitytojų tribūna"—tačiau esmė išliks ta pati. Į laikraščius kreipiasi ne profesionalūs žurnalistai ar rašytojai, bet piliečiai, kuriems rūpi ta ar kita problema, kurie kelia viešumon negeroves ir trūkumus, tačiau labai neretai dalijasi ir džiaugsmu, pasakoja apie puikius poelgius ir gerus tikrus žmones.

Kai kas gali pasakyti: juk, pavyzdžiui, ir Jungtinių Amerikos Valstijų spauda, tokia, kaip populiarūs žurnalai "Time", "United States News and World Report", pagaliau, "The New York Times" irgi spausdina savo skaitytojų laiškus, kartais—netgi labai kontraversiškus! Tačiau tarp laišku, spausdinamų buržuazinėje ir tarybinėje spaudoje, yra daug esminių skirtumų.

Buržuazinės spaudos redaktorai taip parenka ir sudėlioja savo skaitytojų laiškus, kad jie galutiname rezultate išsako leidėjų nuomonę—nors paviršutiniškai žvilgtelėjus to nė neįtarsi. Neveltui toje spaudoje neretai laiška aštriomis politinėmis temomis spausdinami tik kaip apmokami skelbimai.

Tarybinė spauda išsako žmonių nuomonę, jų problemas. Neretas atvejis, kai kelių eilučių laiškas ir redakcija pakelia kelionės laikraščio korespondenta, kuris negali pastangų išnarplinti laisvę išskelti problemai.

Pagaliau, neretas laiškas sukelia gyvą skaitytojų diskusiją. Kaip pavyzdį galima paminėti, kad Vilniaus "Tiesa" spausdino daug laisvų apie gyvenamos vietos namų aplinką, apie jos priežiūros problemas. Tai labai veiksminga diskusija: laiškuose paminėti asmenys didžia dauguma tiesiog negalės likti abejingais.

Tarybų Sąjungoje yra istatymas, pagal kurį atsakingi asmenys, organizacijos "privalo per griežtai nustatytą laiką atsakyti ir atsakyti iš esmės į jų ar organizacijų adresu spaudoje pareikšta kritika ar keliamas problemos.

Spauda—tarybinių žmonių tribūna—plačiai panaudojama ir tokiais ypatingais svarbiais atvejais, kaip, pavyzdžiui, įstatymų projektų aptarimai ir svarstymai. Neretai pagal laiškus (tašku, juos susisteminus ir apibendrinus) daromos žymios patarimų projektuoje.

Noriu paminėti, kad tai ypač plačiai buvo praktikuojama 1977-ais metais priimant naują tarybinę Konstituciją. Tokių pavyzdžių—daugybė, jie praktiškai yra tapę neatskiriama tarybinio gyvenimo būdo dalimi.

Na, o tai, kad dabartinės Lietuvos priešai Vakaruose iš kritinių laišku ir pastabų prisiblinėję medžiagos savo antitarybiniais "arcumentams" dabartinės Lietuvos nė kiek neįjauja.

Juozas Lukys

● SKRAIDANTYS TAKSI

Anglų specialiai parengę projektą keleivius ir krovinius Londone vežianti diržabliais. Jau pagaminti tokie skraidantys taksi dviejų rikių pavyzdžiai. Pirmasis 70 m ilgio modelis su 2 varikliais variklis skirtas keleiviams. Krovinius diržabliais turi 4 variklius, kėla 60 t ir skrenda iki 110 km/h greičiu. Abiem atvejais balonai pripildomi helio.

● AR ŽINOTE, KAD...

...kiekvieną dieną Žemės atmosferoje sudega daugiau kaip 75 mln. mešerinkių... rugelija per metus fotolintais dėka sunaudoja 10 kartų daugiau energijos nei žmogus pagamena... apskaičiuota, kad visą genetinė medžiaga spermatozoiduose ir kiaušinėse, iš kurių išsugo visa dabartinė žmonių populiacija Žemėje, būtų apdirbta tabletėmis didumo dežutėje.

te žemė ir žmogus poeto geriausi eilėkartių samone, yra

Sunku rašyti a rybos kelių bendrą negalėtingumą, sunkių mūsų, išlikę tėti kritu. Bet ir taikos sąly negandos skeveld vineje rikuoteje dos buvo vakar, tarytum mūsų pač

Bega metai, d pasigendame naujų išpudžių turti šiuolaikines lietuvių pajuntame per ar jo poeinio balso

Du stambūs to ba, jo prozos ir eilė žos ir prisiminimai kotuma, asmenyb galima sukaupti t su gyvenime, vis kultūros panoram

Iš VI Mozurii jo paties gyvenim liaudies pastarųjų kraujai.

Gimęs darbinis reš darbo žmonių damas, kaupė bus jau stygavo busi už gerųjų gyven cijos gaidos. Kai eileriačius dar m vasari, kaip daug patarė eilutes apri kartą išvaikusio i nieka, esim si

Busimasis poe dejo įsivaizinti to zikas ir kulturos nimo mokylka, e Proletariška i tikroves, šeimoms mavo jaunuoju i še. Dažnai i mū buvo peržengė k munistai, tolimi r su svečias budav mis ir su džiava sunkių darbu i eidavo pas mus relio, kurį tevai pas mus" Šio ir girstos jų mintys pamazū pradejau

Kitai pradejau ses draugas ir j. VI Mozurium torinui Lietuvos slaptų jaunimo s tino komunistini

1940-ųjų met posedžio nuotra forumo tribunos išsilaivinusios i

Jauno poeto pionieris žurnal kaimus, kur vyk taikos eileriačina nimą, netrukus i išbloškia iš nam armija, darbas gaudžiant, poeto riuną kaip poeto

Pamenu, kok raščio "Tevyne džiai". Tautiui i draugų skausmą dinanciniai atskle baigiamas pas i boiševiku" Ne Petras Cvirka p riuną, poetu, gi

Apie karą, p aukas, apie per raščių, pasizym atkurimu, to m būdingas lyrizm sykštus vaizdais nes tikrovės jey ties eileriačius.

Štai—silpnutis čia prikeliu gy tevui karui žv atrodė, kaip te aforistiškai išre

JO MŪŽĄ GRŪDINO KOVA

VLADO MOZŪRIŪNO GIMIMO 60-OSIOMS METINĖMS

Viena poetinio žodžio ypatybių yra ta, kad jis įveikia nuotolius— ir laiko, ir žemės. Poeto talentingo kūrinio skvarbią minties jėgą kartais palyginame su tolimos žvaigždės šviesa. Nematomai skrodamas metų ir geografinę erdvę, poeto žodis pasiekia žmogaus širdį, veikia jo jausmus ir protą net ir tada, kada paties poeto nebėra.

Si paralelė mintyse išskyla ėmus galvoti ir apie tokius mūsų meto poetus, kurių daina ir žodis, išsiveržęs iš žmogiškos širdies, buvo kovų prigimties, turėjo revoliucijos sparnus.

Toks poetas — Vladas Mozūriūnas, kurio nebėra mūsų tarpe jau beveik dvidešimt metų. Per tą laiką gyvenimo upė nubėgo toli pirmyn, daug kas pakito. Pasikeitė žemė ir žmogus, naujais vešliais ūgiais suvešėjo lietuvių poezija. O poeto geriausi eilėraščiai tebėra liaudies dvasios lobynė, veikia naujų kartų sąmonę, yra atsparūs laiko patikrinimui.

Sunku rašyti apie Vladą — mano vienaamžį, daugelio gyvenimo ir kūrybos kelių bendražygi. Ne vieną ir ne du kartus galvoji apie lemties negailestingumą, kada iš gyvenimo rikiuotės išmušami žmonės, jau po sunkių mūsų, visa savo esybe kovoję už jį karo ir pokario linijose, išlikę tęsti kritusiųjų priesaikos, džiaugtis naujomis būties spalvomis. Bet ir taikos sąlygomis į daug išgyvenusio kario ir poeto širdį pataiko negandos skeveldra. Ligi šiol manoji literatūra karta tebejaucia savo kovinėje rikiuotėje Vlado petį ir žvilgsnį, jo žmogiską šilumą. Viskas, rodos, buvo vakar. Karo metų poeto biografija, jo kūryba, jo atmintis — tarytum mūsų pačių savastis, mūsų pačių dalelė.

Bega metai, dienos, gimsta naujos mūsų knygos. Ne sykį ir ne du pasigendame naujų savo draugo eilėraščių, kuriuos būtų pagimdę didelių įspūdžių turtingas laikas ir darbai, o jie gražiais žėdais įsipintų į šiuolaikines lietuvių poezijos vainiką! Tokiais atvejais tik dar ryškiau pajuntame per anksti mus palikusių bendražygių žodžio gyvybingumą, jo poetinio balso jėgą, viso jo kūrybinio palikimo vertę.

Du stambūs tomai, į kuriuos sudėta Vlados Mozūriūno poetinė kūryba, jo prozos ir dramaturgijos veikalai, straipsniai ir recenzijos, apybraižos ir prisiminimai, liudija jų autoriaus — poeto ir žmogaus talento šakotumą, asmenybės turtingumą. Ir — didelį darbštumą, kurio dėka buvo galima sukaupti tokį kūrybos lobį. Vlados Mozūriūno eilėraščiai skamba mūsų gyvenime, visa jo kūryba gyva ir reikšminga socialistinės lietuvių kultūros panoramoje.

Iš Vlados Mozūriūno kūrybinio palikimo puslapių į mus prabyla ne tik jo paties gyvenimo aidai, juose lyg metraštyje atsekame visos mūsų liaudies pastarųjų dešimtmečių kelią. Poeto biografija — respublikos biografija.

Gimęs darbininkų šeimoje, nuo vaikystės iš arti matęs ir pats patyręs darbo žmonių nedalia, išnaudojimą, būsimasis poetas, pats to neįsąjaušdamas, kaupė būsimos pagrindinės savo kūrybos temas motyvus, širdyje jau stygavo būsimų eilėraščių intonacijas. Ta tema — darbo žmonių kova už geresnį gyvenimą, tos gaidos, prisimenant A. Bloko mintį, — revoliucijos gaidos. Kaip ir daugelis jaunuolių, Vlados Mozūriūnas pradėjo rašyti eilėraščius dar mokyklos suole ir rašė apie jaunystę, pirmą meilę, pavasarį, kaip daugelis gimnazistų. Tačiau kaip retas jų, jau 1939 m. jis parašė eilutes apie duonos prašančių darbininkų susiremimą su demonstracija išvaikusios raitosios policijos batalionu, apie tai, kad, nežūrint į nieką, „eisim su daina alėjomis, raudonai vėliavai rankose švytint“.

Būsimasis poetas, be įprastinės mokyklos žinių, kurias, beje, jam padėjo įsisavinti tokie šviesūs žmonės, kaip Salomėja Neris, žinomas muzikas ir kultūros veikėjas Juozapas Banaitis bei kiti, išėjo rūsčią gyvenimo mokyklą, atvedusią jį į kovotojų už liaudies laisvę gretas.

Proletariška Kauno Zaliakalnio užkaborių atmosfera, rūsti to meto tikrovė, šeimos narių ryšiai su pogrindyje veikusiais komunistais, formavo jaunuolio pasaulėžiūrą. Savo autobiografijoje Vlados Mozūriūnas rašė: „Dažnai į mūsų buto duris pasibelsdavo žmonių, kurie dar tik rytą buvo peržengę kalėjimo vartų slenkstį, išeidami į laisvę. Tai buvo komunistai, tolimi motinos gimnainčiai ar pažįstami... Dažniausiai toks mūsų svečias būdavo Antanas Petrauskas, aukštas, didelėmis liūdnomis akimis ir su džiova plaučiuose vyras, išsėdėjęs aštuonerius metus Kauno sunkiųjų darbų kalėjime. Kad žvalgybininkai pamestų pėdsakus, jis atleidavo pas mus ir po dešimtį dienų neišskeldavo kojos iš mažo kambarelėlio, kurį tėvai buvo paskyrę man. Niekas neturėjo žinoti, kad jis yra pas mus“.

Sio ir kitų taurių revoliucionių pavyzdys, jų asmenybės, išgirstos jų mintys padėjo būsimam poetui daug ką suprasti. „Mano akys pamazą pradėjo skirti vienus gyvenimo reikšinius nuo kitų“, — rašė jis. „Kitą dieną pradėjau suprasti skaitomas knygas, kitą dieną žiūrėti į klasės draugus ir į savo tėvų gyvenimą“.

Vlados Mozūriūnas įsijungia į pogrindinę komjaunimo veiklą. Kaune, istorinių Lietuvos gyvenime įvykių išvakarėse, jis buvo aktyvus dalyvis slapto jaunimo sueigų, pažangios moksleivių literatūros veiklos, rašė ir platinė komunistinius atsisąjaušimus, dalyvavo demonstracijose.

1940-ųjų metų laikraščiu puslapiuose galime surasti Liaudies Seimo posėdžio nuotrauką, kurioje matome jaunuolį, kalbantį iš šio aukšto forumo tribūnos. Vlados Mozūriūnas jaunimo vardu sveikino pirmuosius išsilaisvinusios liaudies deputatus.

Jauno poeto laukė naujo gyvenimo sūkuriai. Jis redaguoja Lietuvos pionierių žurnalą, aktyviai dalyvauja komjaunimo veikloje, važinėja į kaimus, kur vyksta žemės dalijimo darbai. Gimsta nauji, šviesios nuotaikos eilėraščiai, kuriuos, kaip ir visos lietuvių tautos naujajį gyvenimą, netrukus užtemdo sunkūs karo debesys. Vlados Mozūriūno karo vėtra išbloskia iš namų, jis evakuojasi į šalies gilumą, Penzos sritį. Vėliau — armija, darbas pafronte laikraštėje „Už Tarybų Lietuvą“. Pabūklams gaudžiant, poeto mūza vyriškėjo, gimė eilėraščiai, išryškinę Vlados Mozūriūną kaip poetą ir kary.

Pamenu, kokia didelė įtaiga iš karo metu ėjusio lietuvių karių laikraščio „Tėvynė šaukia“ literatūrinio priedo prabilo eilėraštis „Keli žodžiai“. Taipiu žodžiu vaizdingai priedamas kovos ir gamtos aplinką, draugų skausmą, poetas sukūrė įsimenančią kario žuvimo paveikslą, jaudinančiai atskleidždamas tarybinio žmogaus patriotizmo esmę. Eilėraštis baigiamas pas žuvusį karį rasto raštelio žodžiais: „Prašu laikyt mane bolševiku“. Ne veltui šį ir kitus Vlados Mozūriūno eilėraščius perskaitęs Petras Cvirkas parašė apie jį nuosirdų atsiliepimą, pavadindamas Mozūriūną „poetu, gimusiu karo ugnyje“.

Apie karą, paliktos tėviškes ir artimųjų ilgesį, apie rūsčias kovas ir auksas, apie pergalės troškimą Vlados Mozūriūnas sukūrė daug puikių eilėraščių, pasizyminčių giliu išgyvenimu, meniškai įtaigių karo tikrovės atkūrimu, to meto rūstumu, žmogaus ir kario jausmų taurumu. Poetui būdingas lyrizmas juose lyg prislopintas vyriško santūrumo, eilėraščiai, šykštūs vaizdais ir žodžiais, dažnai slepia apibendrinančiai didelę meninės tikrovės jėgą. Vlados Mozūriūnas mėgo glaustos, bet ekspresyvios minties eilėraščius, kuriuose išraiškos galia užslėpta lyg degiklis granatoje. Štai — silpnutis saulės spindulys, kažkaip prasišveržęs į žeminės tamsą, čia prikelia gyventi gležną daigą, nors aplinkui siaučia mirtis. Štai — tėvui kariui žuvus, jo vieton stoja bėniukas sūnus, kuris po mūšio ir atrodo, kaip tėvas — pablyškęs ir... pražilęs. Kitame eilėraštyje lakiai aforistiškai išreikštas neapykantos priešui jausmas; sakoma: širdys ak-

menėja, tačiau po fašistų žveriškimų jos pavirsta plienu. Vėliau, jau po karo, poetas parašys žinomąją miniatiūrą apie užmirštą akmenį, kurį skulptoriaus ranka privertė pražysti gėle... O batarėjoms gaudžiant reikėjo rašyti apie kraują pražyduosią Tėvynės meilę. „Saujoj žemės“ poetas vykusiai prisimena pavergtos tėvynės šauksmą: kas kariui sauja tėviškes žemės, pasiimtos atitraukiant? Visos jos negalėjai pasiimti, visą Lietuvą reikia atkovoti! Ir kariai ėjo atakon.

Dar ir šiandien neretai, kur nors suėjus, kai ne visi susirenkame, mėgstame pasakyti: stalas toks platus, o mūsų tiek mažai. Kai kas gal ir nežino, kad tai žodžiai iš Vlados Mozūriūno eilėraščio „Draugams“, vieno geriausių poeto eilėraščių, jaudinančiai atskleidžiančio karo išgyvenimų skausmą, jo aukų kainą likusių gyventi jausmus.

Praeis audra. Nutilis patrankų griausmas,
Už stalo susirinks seni kovų draugai.
Ir tik tada kankinamai pajausim,
Kad stalas toks platus, o mūsų tiek mažai.

Dvidešimt milijonų tarybinių žmonių neatėjo į Pergalės iškilmes, jų vietos prie šventės stalo buvo tuščios. Buvusių karių sąmonėje jos tuščios liks visiems laikams. Didžioji Tėvynės karo auka neužmirštama. Tragikai herojine nuotaika Vlados Mozūriūno „Draugams“ artimas A. Tvardovskio sakmė „Aš nukautas ties Rževu“ ar R. Roždestvenskio poema „Requiem“.

Kova už naują gyvenimą nepasibaigė ir patrankoms nutilus. Tai buvo kova už žmogaus socialistinė sąmonę ir įsitikinimus, kova už Lietuvos kaimo persitvarkymą, kova su klasiniu priešų, skleidžiančių nacionalistinį tvaiką, tarp sodybų ir tikiųjų arimų sąjūčių mirtį. Kaip rašytojas ir spaudos darbininkas, Vlados Mozūriūnas iš arti matė aršią klasių kovą, žavėjosi žmonėmis, priminusiai fronto karių pasiaukojimą. Apie rūsų pokario metų mūsų poetų parašyta daug įsimenančių posmų. Vlados Mozūriūno „Partorgas“ ir čia išsiskiria dinaminė mintis „užtaisy“, nepaprasta meninės išraiškos jėga. Prisiminę kūrė eilėraščių, dvelkiančių nutolusio laiko rūstumu, bet taip gyvai atkuriantį komunisto portretą:

Kambarėlis. Stalas. Kėdė.
Gilios raukšlės sausam veide.

— Draugs partorgė, velei šianakt
Buožės grūdus rengias uždegt.

Tartum kūju plaka mintis.
Vėl ateina rudens naktis.

Būtį gera dirbt fabrike,
Baigt su šia naktimi nykia

Ir sėdėt šeimoj vakarais,
Šnekučiuot su draugais gerai.

Bet įsakė partija jam
Būti šičia, kaime gliam.

Būt biednioko širdim ir galva,
Kad jis jausūt — valdžia sava.

Ir įsakė partija jam
Būti šičia, kaime gliam.

Kad jos žodžiai virstų darbais,
Dideliais, apmąstytais, svarbiais.

Kambarėlis. Stalas. Kėdė.
Gilios raukšlės sausam veide.

Tegul siunta buožė — šuva,
Bus laimėta mūsų kova!

Jis pakyla aukštas, status,
Ir žinai tu, kad taip ir bus.

Man kartais atrodo, kad šiame būtent eilėraštyje, parašytame 1948 m., glūdi daugelio vėlesnių žinomų mūsų literatūros, dailės ir kino kūrinių apie klasių kovą Lietuvos kaimo istorias.

Herojiškam liaudies žygdarbiui karo metais, krašto atstatymo darbai, kovai už socialistinį gyvenimą ir naują žmogų Vlados Mozūriūnas paskyrė didesnę savo kūrybos dalį. Pagal jo scenarijų buvo pastatytas įspūdingas kino filmas „Žingsniai naktį“, jis rašė straipsnius ir apybraižas apie fabriko darbininkus ir kaimo aktyvistus. Svarus, reiklus jo žodis lydejo daugeliui literatūrai kūryba — knygas, publikacijas periodikoje. Nemažai jo nuveikta vaikų literatūros bare. Poetas buvo aktyvus spaudos darbininkas. Didelis jo indėlis spaudai, jis redagavo „Komjaunimo tiesą“, kūrė ir redagavo „Svyturio“ žurnalą, ilgus metus stovėjo prie literatūros žurnalo „Pergalė“ vairo.

Ir drauge — ištikimybė poezijai, kuri jam buvo didysis pašaukimas, svarbiausioji misija. Kaip ir kitų mūsų rašytojų, Vlados Mozūriūno kūryba kiek nukentėjo nuo savo meto meno gyvenime vešėjusių bekonfliktiškam, tikrovės lakavimo tendencijų. Bet jo kūriniui turi istorinę išliekamąją vertę. Su nauja jėga, subrendusia meistro ranka Vlados Mozūriūnas sukūrė ciklą eilėraščių apie senąją mūsų sostinę Vilnių. „Vilniaus etuduose“ žavi gilus poeto jausmas, istorijos ir žmogaus kelių apmąstymai, vaizdų tapybiškumas. Poetas, skirtingai nuo kitų rašiusių apie Vilnių, atkūrė įsimenamą socialinių ir revoliucinių įvykių šiam mieste panoramą, žavėdamasis jų pėdsakais ir relikvijomis, jungdamas jų atgarsių su nūdienu. Ciklo išskyla didvyriški revoliucionių, komunistų paveikslai, apdauinujamas jų žygių nemirtingumas. Būdingas „Vilniaus etidui“ bruožas — neatsejama paties poeto jungtis su pasaulio jausmais įvykiams, miesto išgyvenimais. Lyrinis autorius jausmas suteikia ciklui autentiško šilumo, daro eilėraščius betarpiškai įtaigius.

Skaidraus lyrizmo, visai Vlados Mozūriūno kūrybai būdingos asmeniškos išgyvenimo įtampos, nevengiančios ir dramatiinių gaidų, kupini eilėraščiai iš autoriaus samanyto „Jūros posmų“ ciklo. Juose žavi gamtos ir žmogaus būties vienovė, jos apmąstymas didžiąjame viso gyvenimo fone. Šis ciklas, deja, liko neužbaigtas.

Apžvelgiant Vlados Mozūriūno mums paliktus kūrybos aruodus, prisimenant šviesią poeto asmenybę, negalima nepaminėti jo didelio darbo poezijos pagalba vystyti taurių ir reikšmingą tautų draugystės ir bendravimo temą. Jis parašė nemažai gražių posmų apie Maskvą ir Ukrainą, Tailandą ir Gruziją. Skvarbia ir jautria akimi jis kelionės stebėjo nepažįstamų kraštų gyvenimą, jų vaizdus atkurdamas eilėraščiuose, publicistikoje.

Vlados Mozūriūno palikime daug broliškų tautų poezijos vertimų. Jis aktyviai darbavosi ir šiame kūrybos bare. Triūsė iki paskutinio gyvenimo dienos. A. Baltakis pasakoja, kad net infarkto ištiktą poetą nešant į greitosios pagalbos automobilį, jis prašė įdėti jam liginen nebaigtus verstis N. Zabolockio eilėraščius.

Toks jis buvo — neramus, nuolat kūrybos aistra degantis žmogus. Ir kaip galima, kad jis ne viską susėjo padaryti, ką planavo savo kūrybinio užmojuose, kam įkvėpė gyvenimas, atseikėjęs jam nemažai audringų, nelengvų dienų, gilių išgyvenimų, kūrybos kančios ir šviesaus jos džiaugsmo.

Vladą Mozūriūną visados atsiminsime. Talentingą poetą, komunistą, aktyvią kovotoją už mūsų ir visų tautų laimę, už taiką ir šviesią ateitį, už didelį tautų rytdienos žmogų. Šiai kovai jis pašventė savo jauną gyvenimą, talentą, visą save.

Gal dėl ypatingai aktyvios Vlados — poeto ir žmogaus, poeto ir kovotojo — jėgos, mums dažnai trūksta jo mūsų literatūros rikiuotėje, trūksta gyvenime, kuriame dar bus daug kovų už gerį ir grožį, už žmogų. Gerai, kad poeto žodis šviečia pro laiko ir erdvių nuotolius lyg žvaigždė, šviečia žmonėms ir žemei.

Vacys REIMERIS

VYTAUTAS ALSEIKA

Sių metų vasario mėn. 11 d. sukako 70 metų, kai gimė Vytautas Alseika. Ilgus dešimtmečius jis praleido emigracijoje, o prieš devynis metus sugrįžo į Tarybų Lietuvą. Pagal išsilavinimą Vytautas Alseika yra teisininkas, tačiau dar jaunystėje susidomėjo žurnalistika ir jos neapleido. Paprašytas prisiminti pastarojo meto kūrybinę veiklą, pasakė:

— Triūsiu trijuose baruose: straipsniai spaudai, prašėsimai ar komentarai Lietu-

vos televizijos ir radijo komiteto užsienio laidoms bei knygų rengimas. Vis neatsitraukiu nuo rašomosios mašinelės, bibliotekų... Po 1973 m. gana intensyviai bendradarbiauju raštams „Laisvės“ ir „Vilnies“ laikraščiuose... „Laisvės“ laikraščio bendradarbiai, visi laisviečiai nuoširdžiai sveikina savo korespondentą Vytautą Alseiką 70 metų jubiliejaus proga, linki stiprios sveikatos ir kūrybinės sėkmės.

Redakcija

Pakartoti gyvenimą — aktorius privilegija

... aš... kad nemylėjau nieko... Tačiau pridėk, kad visa tai dariau Tiktai dėl Lietuvos... tik dėl Tėvynės... Ir būtinai pridėk, kad jai ir man, Turbūt, nebuvo kito... kito kelio... Kad aš buvau jos įrankis... kad aš Tik ją mylėjau... Lietuvą... Ją vieną... Galbūt mane supras... galbūt atleis...

Vilniaus akademinio dramos teatro scenoje, ant simbolinės „Lietuvos“ skeveldrų miršta Mindaugas — R. Adomaitis J. Mareinkevičiaus dramoje „Mindaugas“. Miršta kankinamas ne tik mirtinų žaidu, dar didesnė kančia — jo paties susikurtas naujas dievas Lietuva, kurią lipdė ne tik žemės molis, bet ir žmonių krauju... Negalima sugrąžinti gyvenimo. Tik artistas jį gali pakartoti. Nemažai tokių gyvenimų pakartojė Vilniaus valstybinio akademinio dramos teatro aktorius, respublikos liaudies artistas Regimantas Adomaitis.

Taip jau atsitiko, kad R. Adomaitis — labiau žinomas kaip kino artistas. Žinomas tiek Tarybų Sąjungoje, tiek užsienyje. Filmai, kuriuose jis vaidino — „Niekas nenorėjo mirti“, „Tas saldus žodis laisvė“, ir kiti — tapo tarptautinių festivalių laureatais. R. Adomaičio herojai — stiprios ir etilinės asmenybės, revoliucinio prado nesėjos. Prisiminkim jo pirmą svarbų vaidmenį kine. Donatas V. Zalakevičiaus juostoje „Niekas nenorėjo mirti“ — žmogus, kas bebūtų, siekiantis atkeršyti už tėvo mirtį. Aktorius taip kalbėjo apie šį vaidmenį: „Jį kūrė kaip kulminacijų grandinę — gyventi kiekvieną sekundę, nevaržant jausmų, pašaliant kovoti už teisę mylėti, ginti asmeninį teisingumą“.

Taip susiklostė dvidešimt R. Adomaičio gyvenimo kinematografe metu, kad jo herojams dažnai teko ginti teisę kovoti ir teise mylėti. Daugeliui R. Adomaičio herojų, skirtingų moralinių kriterijais, veiksmams ir mintimis, būdingas bendras bruožas — tikslo siekimas. Matyt, kai kurie ir paties aktoriaus asmenybės bruožai atliepia jo kuriamų vaidmenų charakteriams.

Nelengva buvo Regimantui, baigiamam Fizikos mate-

matikos fakultetą Vilniaus universitete, apsispresti ir paklusti savo pašaukimui, vėl pradėti studijas... Ši kart Vilniaus Konservatorijoje, aktorinio meistriškumo katedroje.

Ir neatsitiktinai vienas garbiausių šiuolaikinių politinio kino meistrų V. Zalakevičius, pakviestas R. Adomaitis filmuoti „Vienos dienos kronikoje“, daugiau su juo nebesiskyrė, laikydamas jį savu. O tai reiškia — sugebančiu realizuoti patį netikėčiausią sumanymą.

— Neseniai man paskambino Zalakevičius ir pasiūlė viena pagrindinių vaidmenų naujame filme, — pasakoja aktorius, — Aš sutikau. Vytautas — mano režisierius, aš jam dėkingas už savo kūrybinį likimą.

Aktorius nemėgsta pozos, nesigėri aplinkinių, atpažintančių jį gatvėje, dėmesiu, mažai kalba apie savo kūrybinės sėkmes. Už to santurumo — aktorius talento blyksnį, ar tai būtų V. Zalakevičiaus filmai, ar žymaus tarybinio režisieriaus G. Kozincevo „Karalius Lyras“, ar vokiečių režisieriaus G. Raišo „Volcas“... Tik šeimoje R. Adomaitis pasikeičia — šnekus, linksmas, laimingas...

Nuo kelių jam nenulipa mažiausias sūnelis, nuo jo neatstoja vyresnieji — aštuonmetis Vytautas ir keturmetis Gediminas.

— Vyresnieji augo, galima sakyti, be manes, takart visa laika filmavusi, — pasakoja Regimantas. — Kai gimė mažasis, aš daugiau buvau namie, ir jis prie manes stipriai prisirišo.

Kai stebėdamasis paklausi aktoriaus žmona Eugenija, kaip ji spėja sukstis su trimis vaikais, ji atsako: — Aisku, nelengva. Bet aš pripratinau vyresniusius padėti man. Štai Vytaukas lyg ir naktinė auklė — jis guldo mažuosius.

Eugenija — liekana, maioni moteris, Operos dainininkė, vėl ruošiasi grįžti į teatrą. Tiesa, ja mes žinome ir kaip kino aktorė. Štai kadras iš A. Dausos ir A. Grikevičiaus 1968 m. filmo „Jausmai“. Bronius Babkauskas, Regimantas Adomaitis ir Eugenija Bajorytė. Jie šalia vienas kito. Ne tik tame filme. Ju jausmai patikrinti laiko. Jie laimingi savo likimu, darbais, šeima, vaikais.

Algis Dargis

KANADOS ŽINIOS

Nuo Redakcijos: Šios dvi korespondencijos, viena iš Kanados, Londono—kita iš Montrealo, buvo patalpintos sausio 22 d. laidoje, bet labai sumaišytos. Tokiu būdu jas talpiname iš naujo, taip kaip turėjo skambėti. Ši klaida įvyko spaustuvėje, laužiant laikraštį.

Labai atsiprašome mūsų nuolatinių bendradarbių J. N. iš Londono ir P. iš Montrealo.

London, Ont.

PASIMIRĖ K. LAPIENIS

Gruodžio 31 Naujų Metų naktį Glenko miestelyje pasimirė K. Lapienis, sulaukęs 79 m. amžiaus. Nuliūdime paliko žmona—Maryte, sūnų Donaldą su žmona, du anūkus ir seserį Lietuvoje, Adelę Klupauskiene, gyvenančią Kupiškio mieste. Palaidotas Oakridge kapinėse, netoli Glenko miestelio.

K. Lapienis, kaip ir daugelis kitų lietuvių imigrantų, į Kanadą atvyko nevedęs, ieškoti darbo pragyvenimui ir laimės. Jam teko pakęsti ir pergyventi sunkių dienų, ypatingai, užėjus depresijos laikams. Susipažino lietuvaitė Marytė Mikolūnaitė ir 1936 m. sukūrė šeimyninį gyvenimą. Susilaukė sūnaus. Daugelį metų dirbo ir vargo įsigiję tabako ūkį.

Pastaruoju metu gyveno Glenko miestelyje nusipirkęs namus ir pasiūsiavęs nuo ūkio darbų.

K. Lapienis kiles iš Načių km. Simonių valsčiaus.

Lapienių šeima daugelis apylinkės lietuvių pažinojo ir gerbė už jų draugiškumą ir nuširdumą, tad į laidotuves atsilankė daug tautiečių ir kitų draugų. Karšta puošė daug gražių gėlių.

Iš tolimesnių vietų, apat londoniečių, atvyko—M. Puzdėnis ir O. Vilius. Jie su dukte Rūta su šeima, kurie buvo išvykę į Floridą. Sužinoję apie mirtį paskubėjo tiesiog į laidotuves. Jie gerai draugai su Donaldu Lapieniu.

Po laidotuvių dalyviai vietiniame restorane buvo pakviesti atgauti.

Laimingai išsėkė K. Lapieni, šaltjo Kanados žemėlėje.

Montreal, Quebec

Gamtos ryškė

Sausio rytą rytinėje Kanados dalyje įvyko žemės drebėjimas. Drebėjimą jautė ir montrealiečiai. Laimė, kad šį kartą drebėjimas nepaliko blogų pasekmių, nes pats drebėjimo centras nebuvo apgyventas.

Naujų metų pradžią pasaulio nedžiugina, valstybių galvos nesuskalba ne tik politinėje dirvoje tarp jų, vyksta visokių neregų, bet užsūstina ir gamta, tai viename pasaulyje kampe siaučia didžiausias vėtras, kitur didelės sniego pūgos, dar kitur potvyniai, kurie pridaro daug materialių nuostolių, apsunčia žmonių gyvenimą, pažeidžia morale. Montrealiečiai dar iki dabar galime džiaugtis, kad virš išvardinta gamtos ryškė mūsų nepalietė.

Ligoniai

Buvo labai sunkiai susirgęs verdūnietis Antanas Juzulaitis. Gydėsi General ligoninėje.

Charles Juška laimingai pergyveno antrą operaciją Royal Victoria ligoninėje.

Frank Wilimas taipgi pergyveno operaciją.

J. Urbanavičius puolė ant lėdo ir palūžo sonkaulį.

E. Urbanavičienė su karštu buteliu nusidiegino koja. Elenutė Manstavičienė puolė ir susilaužė ranką.

M. Laurynaitienės akys pablogėjo.

Visiems sergantiems linkiu greitai pasveikti.

Lankėsi

Svenčių laikų buvo atvykę atlankyti savo mamytės ir paterių Richardas Savickas ir Matulevičius su šeima.

Taipgi iš Calgary buvo atvykę K. Greibus atlankyti savo mamytės, brolio su šeima ir draugų.

Montreal, Quebec

Is Aldiečių susirinkimo

Sausio 30 įvyko aldiečių metinis susirinkimas. Kaip gaila, kad kiekvienam susirinkime pasigendame tai vieno, tai daugiau narių, kurie ligų prispausti negali dalyvauti tai J. Stukas, J. Kuica ir R. Adakauskienė. Prisiminėme ir vienos minutės atsišaukimą pagerbėme ilgametį draugijos narį—Bronių Salčiūną, kuris visiems laikams išsiskyrė iš mūsų tarpo.

Kaip ir visuomet, drg. J. Urbanavičius pravedė susirinkimą. P. Kisielienei perskaitė protokolus ir perskaitė padėkos laiška nuo "Tėviskės" draugijos pirmininko P. Petronio ir solistės Birutės Almonaitytės-Eidukienės. Jis dėkoja visiems, kurie juos šiltai priėmė.

L. Kisielis išdavė smulkų raportą apie finansų ir narių stovį, pažymėdamas, kad už pereinusių metų visi nariai apsimokėjo nario mokesčių išskyrus vieną narį, kuris yra išvykęs. Ir kad jau išrinktas mokesčių iš virš 30 narių už šiuos metus, nors metų tik pradžia. Jis taipgi pažymėjo, kad per paskutinius dvidešimt metų kuopa, dėl mirčių, neteko 50 narių.

"Laisvės" vėjus

P. Kisielienei ir J. Urbanavičius raportavo apie praėjusį "Laisvės" vaju, pažymėda-

mituko paruošti maistą. Ji yra viena iš tų puikių šeiminių, tai užtikrinu, kad maistas bus skaniai paruoštas. Gi be C. Juškos irgi nebūtų įmanoma pietus paruošti, nes jis yra vienas iš geriausių talkininkų, kas liečia vyriškus darbus. Jis mialai sutiko.

Parėmė darbininkų spaudą
J. Urbanavičius atsišaukė ekonominės paramos del prancūzų darbininkų spaudos. Iš kuopos išdo buvo paaukota \$25.00 ir nariai suaukavo \$46.00.

Geros diskusijos

Prie pabaigos J. Vilkelis padarė gerą pradžią ir diskusijas. Jis palietė šiuo metu labai plačiai diskutuojamą Lenkijos klausimą. Išsivystė diskusijos ir nuomonių pasikeitimas. Tuo mitingas ir baigėsi.

Mirusieji ir sergantieji

Sausio 24 d. mirė Jurgis Janušis, sulaukęs 60 metų amžiaus. Liko du sūnus, dukterė ir du anūkėliai. Gili užuojauta šeimai.

Siuo laiku Royal Victoria ligoninėje randasi trys tautiečiai, tai Juozas Stukas, jis anksčiau pergyveno dvi operacijas, Juozas Kuica, kuris neseniai grįžo iš ligoninės ir vėl turėjo atsigulti ir Ch. Lukoša. Jis pergyveno širdies priepuolį.

A. Ališauskienė vilasalietė neseniai grįžo iš ligoninės, pergyvenusi sunkią operaciją.

Visiems sergantiems linkiu greitai pasveikti.

Winnipeg, Manitoba

Po trumpos ligos savo namuose sausio 8 dieną, sulaukęs 80 metų amžiaus mirė ilgametis Winnipeg Klubu narys Petras Kumpauskas. Palaidotas Entombment Assumption Mausoleum kapinėse.

P. Kumpauskas į Kanadą atvyko 1925 metais, tuo laiku, kuomet Lietuvoje buvo sunkus darbo klasės pragyvenimas. Jis buvo priverstas palikti savo tėviškę, tėvus, brolius ir sesutes; taipgi savo tėvų mažą ūkį.

Winnipege nesuradė darbo ir jam reikėjo šį miestą palikti. Surado sunkų darbą aukso kasyklose. Pirmiau dirbo Senitonio mine, o vėliau Red Lake mine, kur dirbo apie 10 metų. Jausdamas, kad jo sveikata silpnėja, jis metė darbą kasyklų ir grįžo atgal į Winnipegą.

Kumpauskas buvo geras Klubu narys, daug metų dirbo Klubu valdyboje. Jis su visais lietuviams gerai sugyveno.

Lietuvoje liko sesutė, JAV liko pusbroliai ir pusserė. Winnipege liko daug draugų.

Reiškiame giminėms Lietuvoje ir Amerikoje gilią užuojautą. O Tau Petrai tebūna Kanados žemė lengva.

Klubietis

Labai blogas pas mus įprotis, tai renkant valdybą ar kitus pareigūnus. Nariai stengiasi ikalbėti, kad pasiliktu senieji. Paploja rankomis ir užbaigta. Dabar jau visi pakankamai turi laiko ir galėtų pavaduoti senus valdybos narius nors tuos kurie negaluoja. Taigi ir šį kartą paplota senai valdybai, kurią sudaro J. Urbanavičius L. P. Kisieliai ir A. E. Morkevičiai. Nežiūrint, kad A. Morkevičiaus sveikata labai sušlubavus.

Kuopos pietūs

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiomet, nutarta ruošti kuopos pietus, pas Čičinskis, kada nors kai oras kiek atšils. Drg. S. Čičinskienė, kaip ir kiekvienais metais,

KUR SKRAJOSI, KUR NAKVOSI. PAUKŠTUŽELI...

L. Grubinsko ir V. Darskevičiaus nuotraukas

SUSUTIKIMAI

PRISIPAŽINIMAS

Adolfas buvo sužavėtas ir šį jausmą reiškė žodžiais:

— Labai, labai gražu. Kurgi—ne.

Buvau kantrus, ilgai kantrus, nors ir atrodė, kad toks Lietuvos pažinimas dar labai paviršutiniškas. Gilesniai jos pažinimui neužtenka tik akių. Pirmiausiai, manyčiau, reikėtų pasidomėti, iš kur toji galinga jėga, kuri nuskurdė, nuniokiota karų Lietuva šitaip gražiai pastatė ant kojų. Nebuvau ir nesu įsitikinęs, ar Adolfas buvo užsimojis tokiam supratimui. Galbūt jis tą darė tyliai ir matydamas laukuose gausią techniką, pasižymėdamas, kad Lietuvoje negaminami nei traktoriai, nei kombainai. Galbūt žiūrėdamas į Elektronus ir kitus miestus, į gausų transportą irgi prisiminęs kad nafta, ištryškusi iš žemės prie Gargždų, tai tik asarės. Jūs Lietuvai reikia labai daug. Taigi, galėtume paspėlioti, kad matydamas tėvų gimtąjį kraštą ir kalbėdamas žodžius—labai, labai gražu. Kurgi—ne,—svečias iš Argentinos stengėsi apčiuopti svarbiausią jo klėstėjimo priežastį, bet, sakau, tokio minties darbo jis viešai neparodė. Tik, matyt, didelis nesutarimas tarp to, ką jis čia pamatė ir tu žiniu, kurias turėjo surinkęs apie Lietuvą Argentinoje, jį labiau knietino įsižiūrėti, kaip atrodo komunistai. Bet todėl ir bėda, kad dažnai nežinai j ką žiūrėti, reikia to pasite-

rauti. Ir...
— Prana, pasakyk, ar tu komunistas?—dabar jau grįžiant į Vilnių, paklausk svečias.

— O kaip Jums atrodė?—paklausiau ir pats. Si akimirka pasirodė įdomesnė, nes iš tikrųjų man labai norėjosi, kad svečias paspėliotų. Bet jis to atsisakė.

— Jeigu ne paslaptis, tai, prašau, pasakyk!—vėl prašė.

— Seniai, jau apie dvidešimt metų, kai komunistas. — Dvidešimt metų! Tai kiek tau buvo, kai pasidarei juo?—susidomėjo svečias.

— Užtektinai. Dvidešimt trys metai,—prisipažinau.

Adolfas sėdėjo šalia varuotojo. Tai nusisuko nuo manęs ir ilgokai žiūrėjo į mašinos žibintais nušviestą automagistralę. Tylejo. O aš—irgi. Tačiau nenorėjau galvoti, kad mano prisipažinimas padarė svečiui įspūdį, ar greičiau pasuko jo minčių malūnelį. Man tik prisiminė, kad šito jau esu ne karta paklaustas. Gi mano atsakymai, kad taip, kad esu komunistas, dažnai pritildydavo svečius. Panašiai kaip dabar Adolfą. Tokia patirtis ragino tikėti, kad ir šįkart tolesnė pašnekesio eiga pasikartos arba beveik pasikartos. Vadinasi, ir Adolfo lūpose pamatysiu atlaidžią šypsenėlę ir išgirsiu, kad, esa, jam ne svarbu žmogaus įsitikinimai, svarbu tik, kad žmoguje būtų daug žmogiškumo. Tačiau Adolfo elgesena padarė išimtis: jis vėl atsigrėžė į mane ir labai rimtai, net, sakčiau, iškilmingai prabilo:

— Galėčiau vieno, dviejų arba kiek tūkstančių žmonių nekęsti, bet reikia žinoti už ką, kokia jų kaltė. Dabar pats regiu, kokia yra Lietuva ir aš nieko prieš, kad ir kitur taip būtų. Tu gerai supratai mane?—pastorino svečias balsu.

— Supratau, kad burnojimų apie mūsų Lietuvą prisiklausė daug ir jais tikėjai—pasakiau.

— Todėl ir bėda, kad tikėjau. Net gerklėje kartu,—prisipažino Adolfas ir paragino atsiminti, kad, girdi, už vieną muštą dešimt nemuštų duoda.

— Taipgi, taipgi, pasakyk sugrįžęs dar, kad čia visėdamas mušti gavai,—norėjau pajaukauti.

— O reikėtų,—atsiliepė jis,—užtai, kad va žilas jau, į penktą dešimtį įėjęs, o gyvenau aklai. Pasitaikydavo, kad ir kitiems rodžiau ne šita Lietuvą. Taipgi, klaidinau.

— Išlydint svečią į namus jis žadėjo, kad parašys, ir aš laukiau. Apie pusmetis praėjo nuo ano pašnekesio, tačiau nerasė, nerasė ir šit Naujųjų metų proga...

— Labas, Prana. Būk laimingas!

* Kagi, ir tu, Adolfai, būk laimingas. Ir visi visi būkite laimingi. Pranas Karlonas

MOKYTOJO SUMANYMAS

Lyduokiu aštuonmetes mokyklos jaunėjų gamtininkai, vadovaujami Janinos Janulevičienės ir Aurelijos Daunoravičienės, kaip ir kasmet, pirmieji išskubėjo į miškus ir laukus su šienų, grūdų pabromis.

Mokslieviams ir kolektyvinių sodų bendrijų nariams pagirtina pavyzdį parodė mokytojas Petras Pelešynas. Jis Duktystos kolektyviniame sode pastatė namelį, kurį visi antrąjį aukštą užleido sparuočiams, padarydamas lankas. Ant grūdų kasdien papildoma lesalu. Jie sutraukė visokius smulkius sparnuočius. Čia užuovėją ir maisto suranda žvėriai, startos, žaliukės, didžiostys (geltonostis) žylės ir mažylės pilkosios žylės.

P. SLEIKUS

Ukmergės rajonas

IVAIRENYBĖS

ROBOTAI — DARBININKAI

Japonijos firma „Nissan“ automobilių gamykloje robotai štempuoja ruošinius ir per minutę suvirina nedidelio dydžio durų automobilio karkasą. Jie apsirinka tik vieng kartą iš tūkst. Nors vienos robotas kainuoja 60 tūkst. dolerių, tačiau Japonų pramonininkai, siekiantys kasmet didinti darbo našumą 10%, stengiasi kuo plačiau juos įdiegti. Šiuo metu Japonijoje dirba apie 60 tūkst. gamybinių robotų.

ELEKTRONIS TERMOMETRAS

Japonijos firma „Sibauri“ sukonstravo elektroninį termometrą. Jo matavimo lėtinis — dvi mažytės baterijos, kurių užteka 200 valandų. Tiekia 2 minutes paleikyti termometrą prie kūno, ir ekranėlyje, panašiai į elektroninį laikrodžio skaičiavimą, pasirodo keturi skaitmenai. Elektroninis termometras kūno temperatūrą išmatuoja šimtojų laipsniai daliais tikslumu. Matavimo diapazonas — nuo 34 iki 43 laipsnių.

GERIAU UZ LOPSINĖ

Keip sunku kartais tėvams užmokyti mažą vaiką. Nepadede ne išlenks ikalbinėjimai, ne lyliai sekama pasaka ar nūnūnūnūnū lopsinė, nei šalia guldomi eilė ar meščiukas. VFR prelesio gaminti specialios leides ir pliusinai meščiukai, kuriuose įmontuotas nedidelis prietaisas, imituojantis žmogaus širdies dūžius. Vaikas, įpratęs prie jų motinos įsčiose, labai greitai užmiega.

SAUGOMI VABZDŽIAI

Estijoje, Sėremos sejoje, įkurtas vabzdžių draulinis. Šalio kraštovaldys reikalaujama: laukai, pelkės, ežerukai, giraitės, miškai, tankynės. Ir visa greta vienas kito. Čia gyvena daugybė vabzdžių rūšių, net labai retų, kaip besparnė musė. Tačiau entomologas šim dominia laukinė būties ir miškines vapsvos. Galbūt selekcininkams pavyks išvesti produktyvesnes nektaro rinkėjas.

VILNELĖJE MAUDOSI ŽIEMA

Belmonto galvele ristele bėga du vyrai. Prie jų prisijungia trečias. Gurgžda po kojoms sniegas. Oro temperatūra — septyni laipsniai žemiau. Neatrukus trūtelė šlaitu nusileidžia prie ledokėlių girlandomis pasipuošusios užtvankos. Proferose kunkuliuoja, pučia ledinis Vilnius vanduo. Vyrai pasitisia ant ledo rankluosčius, greta pasistato šlepetes, dar kiek pasimankština ir ima... rengtis. O po valandėlis jie paėmė ir vandenį. Keletas minučių ledines maudyklės, ir „ruoniniai“ (taip vadina žmones, kurie žiemą maudosi lediniame

upių ir ežerų vandenyje), išlipę ant ledo, iki raudonumo rankluosčiai įsitrina kūnus. Ledines maudyklės nepabūgusi trijūle — LTSR valstybinio dailės instituto fotografas Tadas Dambrauskas, to paties instituto dizaino katedros dėstytojas Valentinas Janickas ir skulptorius Dominikas Cepas. Į ledinę maudyklę vyrų pasineria triskart per savaitę. Šis žiemos sportas labai užgrūdina organizmą, palaiko žvalumą ir gerą nuotaiką.

Viktoras ARMALIS

Žiemos sporto mėgėjai pamėgtoje maudyklėje prie Vilnelės užtvankos.

Plečiasi darbai Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos antrosios eilės statyboje. Ją numatyta užbaigti ateinančiais metais. Pradėjus gamyklai dirbti visu pajėgumu, naftos perdirbimas padidės keturgubai. Nuotraukoje: Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos pirmosios eilės bendras vaizdas. A. Dilio nuotrauka

DETROIT, MICHIGAN

Sveikiname
Mūsų mylimas "Laisvės" redaktorius Antanas Bimba minėjo savo 88-tą gimtadienį sausio 22 d. Mes, detroitiečiai, jo gimtadienio nepamiršome ir sveikiname, linkėdami jam geros sveikatos, nepailstančios energijos visuose darbuose, ypatingai "Laisvės" reikalais ir daug saulėtų dienų.

Sugrįžo

Gerai žinomi klubiečiai Chuck ir Minnie Tvaska jau laikinai sugrįžo iš St. Petersburg, Floridos. Sausio 16 d. jie apvažinėjo pas šavo draugus ir visiems davė visokių dovanų, ypatingai Floridos vaisių, kurios jiems davė Povilas ir Aldona Alekna, Vera ir Valys Bunkai, Jonas ir Vera Sungailos, Helen Thompson ir Adelė Klimavienė. Chuck ir Minnie Tvaskai aplankė Ray ir Albena Lyben, Alfons ir Emma Rye, Teofilę Masienę ir kitus, ir

IR KITI JAV PREZIDENTAI REKORDAVO PASIKALBĖJIMUS

Cambridge, Mass.—Buvusio prez. Kennedy biblioteka perėita savaitę paskelbė sąrašą asmenų, kurių telefoniniai pasikalbėjimai su buvusiu prezidentu yra užrašyti magnetinėse juostose.

Nurodoma, kad iš viso turima 325 pasikalbėjimai ir pavardėmis išimtinai asmenys, su kuriais kalbėtasi. Tarp jų yra gen. MacArthur, Adlai Stevenson, gen. Maxwell Taylor, kanadiečiai Lester B. Pearson, prez. Tito, Robert Kennedy (prez. brolis), buvęs valstybės sekretorius Dean Rusk, W. Averell Harriman, istorikas Arthur Schlesinger ir kt., net ir pati Kennedy žmona Jacqueline.

Bibliotekos vedėjas pranešė, kad dabar tu pasikalbėjimų tekstai yra nurašomi ir kataloguojami, bet bent iki ateinančios vasaros pradžios nieko nebus skelbiama apie tu pasikalbėjimų turinį.

Kad tokie pasikalbėjimai egzistuoja, biblioteka jau buvo paskelbusi 1973 m., kai per Watergate skandalą buvo paaiškinta, jog tokių pasikalbėjimų juostų turįs prez. Nixonas.

Kalbant apie pasikalbėjimų užrašymus, neseniai buvo atskleista, kad ir prez. Rooseveltas užrašinėjęs savo pasikalbėjimus su kitais asmenimis, jiems nežinant. Spaudai spiriant, prez. Reagano raštininkai tvirtina, kad jokie rekordavimai nedaromi, išskyrus tik prezidento susitikimus su spauda ir TV.

NORĖTŲ SUGRĮŽTI Į IRANĄ

Paryžius.—Buvęs Irano prezidentas Abolassan Bani Sadr, kaip spauda rašo, jau pavargo būdamas Prancūzijoje. Jis ir jo pasekėjai tvirtina, kad jiems reikėtų sugrįžti atgalios, bet nežino, kaip tai padaryti, nes kol gyvas Khomeini, tai jokišs vilties nėra. Jei tik sugrįžtų, tai Khomeini šalininkai juos tuojau sušaudytų, kaip jau sušaudė šimtus.

Tuo tarpu Bani Sadr dabar Paryžiuje rašinėja ir spaudinai įvairius atsisaukimus, nukreiptus prieš Khomeini bei ketina sudaryti laikinę vyriausybę, kuri valdytų Iraną, kai Khomeini iškris iš valdžios. Teherane tuo tarpu ištaisais tomiais leidžiami dokumentai, kurie buvo rasti JAV ambasadoje. Kai kuriuose ju implicuojamas Bani Sadr, kad jis būk turėjęs ryšių su Amerikos centrine žvalgyba.

apdovanojo Floridos dovanomis. Jie taipgi aplankė Marcella Rutkelis kuri yra Nightingale Nursing Home North, 15 mylių, Sterling Heights, Michigan. Marcella Rutkelis yra Isabel Brazas motina. Ją palinksmo Floridos vaisiais. Chuck ir Minnie Tvaskai turi nepaprastai gerą širdį važinėdami ir palinksmindami draugus.

Serga

Visiems gerai žinoma detroitietė klubietė Alexandra (Alice) Sharka pergyveno sunkią operaciją Cottage ligoninėje sausio 28 d. Operacija pavyko gerai. Būtų gražu kad draugai-ės pasiųstų jai kortelę i namus: 19552 Hamburg, Detroit, Michigan 48205. Alexandra visur dalyvauja tarp pažangių lietuvių, yra, klubo, moterų klubo bei LDS narė: "Laisvės" skaitytoja. Palinksminkime ją kortelėmis, nes ji gyvena viena ir yra maloni draugė.

Susizeidė

Sausio 18 d. prie namų ant ledo paslydo gerai žinomas pažangietis Tony Vasaris. Nuvežtas į St. Mary's ligoninę greitai pagalba. Daktarai surado, kad išnarino dešinę ranką. Gaila kad taip įvyko, ypatingai kad negalėjo linksmintis savo vedynio gyvenimo sukakties sausio 19 d. Linkime jam greit pasveikti.

Toli nuo namų

Sužinojome, kad klubiečiai Albert ir Alice Stacey (Stasiukėnai) ruošiasi aplankyti savo dukrą ir sūnų. Sūnus Kenneth gyvena Kalifornijoje, o dukrelė Kathleen dirba Pensilvanijos valstijoje. Liūdna kuomet vaikai toli nuo namų, bet Al ir Alice sakė vaikai greitai ateity aplankys.

LDS bowleriai

Sausio 23 LDS bowleriai susirinko į Mercury Lanes ir atlaikė pamokas. Po to, visi suvažiavo į Detroito Lietuvių Klubą pailsėti ir apkalbėti ką darys ateityje. Dovanų bilietus pardavė Ruth Gugas; butelį stipriosios auokojo Vyto ir Aldona Petrul, o laimėjo Bertha Rye. Vaisiams virtuvėje pinigų auokojo Belūnas ir Kennedy šeimos; skanumynų stalą auokojo Bill Milus ir Tony Vasaris šeimos. Virtuvėje dirbo nuolatinės šeimininkės: Antonette Garelis, Emma Rye, Estelle Smith ir Clem Patocki. Iš raportų atrodo, kad bowleriai turi gerą išdą ir visi rengiasi važiuoti gegužės mėn. į Chicago, kur įvyks LDS bowlerių turnyras.

D. L. klubas

Detroito Lietuvių klubas savo patalpose bus suruošęs metinį susirinkimą sausio 24 d. Dalyvavo daug narių. Be metinių raportų, buvo valdybos rinkimai 1982 metams. Išrinkti: pirmininke St. Masytė; vicepirm.—Tony Vasaris; užrašų sekretorium John Smith (Smitreivičius); finansų sekretorium—Servit Gugas; išdininke Ruby (Vegeiliūtė) Jeske; išdo globėjais Kestutis Garelis ir Emma Rye; maršalka—Mikas Stunskas. Į komisiją peržiūrėjimui ir patikrinimui naujų aplikantų į klubą išrinkti: Clem Patocki, Alfons Rye, Antonette Garelis ir Albinas Bubnelis. Į komisiją peržiūrėjimui finansų knygų įėjo Clem Patocki, Estelle Smith ir Stanley Račiukaitis.

Po susirinkimo susirinkusieji buvo nemokamai pavaišinti. Virtuvėje maista paruošė ir patarnavo Antonette Garelis, Pat Stunskas, Emma Rye ir Estelle Smith, o su stipriais gėrimais—Chuck Tvaska pagėbstint Tony Vasaris ir John Smith. Buvo didelis ir gražus susirinkimas. **Stefanija**

BROOKLYN, N. Y.

Mirus

Kazimierui Milenkevičiui

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Veronikai, dukrai Aldana, sūniui Edward, žentui Zbigniew Imilkowski ir anūkėms Linda ir Carol.

Kazimieras buvo vienas iš pirmųjų steigėjų Aido Choro ir per visą laiką uolus rėmėjas Choro.

AIDO CHORO VALDYBA ir NARIAI

WATERBURY, CONN.

Juozas Vaitonis

Mirė

1982 m. sausio 29 d. Reiškiame gilią užuojautą velionio žmonai Kuni-gundai, dukrai Loretai, sesutei Mary Ulozieni, žentui, anūkams ir kitiems giminiams.

LLD 28 KUOPOS VALDYBA ir NARIAI

NORWOOD, MASS.

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Juozas Tranavitch

mirė

1980 m. sausio 15 d. Liūdni 2 metai praslinko kaip negailestinga mirtis sustabdė mylimo mano sūnelio Juozo jautrios širdies plakimą, o mano skausmas tebėra tas pats kaip mirties dienoje.

1980 m. kovo 9 d. bus 2 metai kai mirė jo mylima žmona Anna Tranavitch.

Per anksti jie nuėjo į šaltus kapus palikdami liūdėti mus visus. Mūsų mintyse ir širdyse tebėra gyvas jų gražus gyvenimo pavyzdys. Kol gyvi būsime lankysime jusų kapą ir puosime gražiausiom gėlėm.

Liūdi, Sūnus—MICKIAL su šeima
Motina—MONICA TRANAVITCH
Brolis—BILLY TRANAVITCH
Brolis—ANDREW TRANAVITCH

New Yorke lankėsi LDS prezidentas S. Gugas su žmona Ruth

SERVIT GUGAS

Praejusią savaitę Laisvės salėje įvyko Aido Choro repetacijos šeštadienį, sekmdienį įvyko LDS 1-mos ir 13-tos kuopų bendras susirinkimas.

LDS kuopos atliko nominacijas į Centro Komitetą ir išrinko kuopų valdybas.

Per abi dienas Servit Gugas su žmona Ruth rodė Servito susuktas filmas 1980 metais jiems dalyvaujant Tarybų Lietuvoje per dainų ir šokių šventę. Filmai labai patiko visiems žiūrovams ir turime išreikšti didelę padėką Gugas.

Gugai atvyko į New Yorką penktadienį su LDS reikalais. Išvyko namo pirmadienio rytą. **IM**

ST. PETERSBURG, FLA.

Klubo veikla

Netruko praėti 9 metai, kai buvo suorganizuotas lietuvių S. Piliiečių klubas. Sausio 16 šią sukaktį savoje salėje klubiečiai gražiai paminėjo. Publikos prisipildė pilna salė. Mūsų rūpestingos šeimininkės pagamino skanių valgių ir visus pavaišino.

Po pietų įvyko programa. Klubo prez. V. Bunkus keičia žodžiais svečius pasveikino ir pristatė pažangos veiklą garbės viceprezidentą Walterį Dubendri.

Walteris kalbėjo trumpai, aiškiai ir į temą. Pasakė kaip pradžioje Klubas buvo organizuojamas. Maža grupelė aktyvistų dažnai posėdžiaudavo jo namuose ir galutinai nutarė, kad būtinas reikalas įsigyti nuosavą pastogę, turėti susirinkimams vietą, palaikyti mūsų organizacijos ir spaudą. Walteris pirmas pasiūlė stambią sumą nupirkti namą. Šiandien mes turime gražią salę. Svarbu priminti, kad mūsų dailininkas Pranas Mockapetris salę papuošė savo dailės paveikslais. Taip pat reikia pasakyti, kad P. Mockapetris jau eilę metų dirba bilietus pardavinėdamas mūsų rengimuose. Organizacijų vardu Pranu širdingas ačiū.

Toliau sekė dainų programa—solo dainavo Stasys Kuzmickas, duetas Stasys ir Violet Kuzmickai, pabaigai Dainos Mylėtojų choras padainavo vadovybėje Helenos Janulytės. Po to mūsų pensininkai šoko iki saulėleidžio.

Mūsų ligoniai

Juozas Vaitkus Gateway Community ligoninėje pergyveno rimtą operaciją. Jau grįžo į namus ir sveiksta.

Adelė Budrienė taip pat randasi Gateway Community ligoninėje. Ji buvo operuota. Walteris Dubendris paguldėtas Palms of Pasadena ligoninėje, turi skausmus kojose. Linkiu ligoniams greitai ir pilnai susveikti.

Vasario 20 įvyks Klubo renginys—koncertas. Dainuos Lakštutės iš Chicago.

Vasario 27 Kuopos renginys įvyks: 314-15 Ave. South. Prašome visus dalyvauti. **V. Bunkienė**

New York.

Ryšium su federalinės paramos sumažėjimu universitetams, mokslapinigiai pakilo nuo 11 iki 15 proc. Columbia, Yale, Princeton ir Harvard universitetai.

Washington. — Reagano administracija ketina įvesti padidintą mokestį už nacionalinių parkų naudojimą bei nukirto apie \$50 milijonų iš parkų biudžeto.

CLEARWATER, FLA.

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Stefanija White

Mirė 1980 m. vasario 8 d.

Prabėgo dveji liūdesio metai kaip negailestingoji mirtis išškyzė iš mūsų tarpo mylimą žmoną, motiną, senelę. Išlėks ramiai mieloji.

Liūdintys,

Vyras—JUOZAS
Duktė—GLADYS
ir šeima

MOTERS DIENOS MINĖJIMAS

Sekmdienį, Kovo 7 d., 2 val. po pietų

NIUJORKO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS

rengia tos dienos minėjimą

BUS MENINĖ PROGRAMA. Po Programos vaisės.

VIETA: Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Mirė Kazimieras Milenkevičius

Praejusią savaitę, ketvirtadienį, vasario 4 d. mirė draugas Kazimieras Milenkevičius sulaukęs 93 m. amžiaus. Kaip jau buvo rašyta, jis sausio 29 d. pergyveno sunkią vidurių operaciją, gydytojai manė, kad jis greit sustiprės. Bet—vasario 4 d. širdis neišlaikė...

Draugas Milenkevičius buvo vienas pirmųjų Aido Choro New Yorke steigėjų ir per ilgus metus jame aktyviai veikė. Jis taipgi buvo uolus "Laisvės" skaitytojas ir rėmėjas nuo pirmojo "Laisvės" išleisto numerio.

Nuliūdime liko Kazimiero žmona Veronika, kuri taip pat nesveikuoja jau per daugelį metų, liko sūnus Edward ju mylima dukrelė ir žentas Aldana ir Zbigniew Imilkowski, dvi Imilkowski dukrelės Linda ir Carol. Laidotuvės buvo privačios. Kazimieras buvo sukremuotas.

Draugo Milenkevičiaus šeimai reiškiame giliausią užuojautą. **Ieva Mizarienė**

Kazimieras Milenkevičius

Moterų klubo narėms

Niujorko Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas įvyks antradienį vasario 16 d. 2 val. po pietų, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Kviečiame narys dalyvauti, nes turime pasiruošti minėjimui Tarptautinės Moters Dienos. Tai įvyks kovo 7 d., 2 val. po pietų Laisvės salėje. **Valdyba**

BRIEFS

New York Aido Chorus had its first rehearsal this Saturday, February 6. It was good to see each other again and start working for our 70th anniversary. Very beautiful artistic banner for this historical event by Robert Feifer was ready to go up.

At this rehearsal chorus went over the songs we are going to sing at New York Lithuanian Women's Club affair in March 7th in honor of International Women's Day.

Coffee table together with L D S president Servit Gugas, his wife Ruth and L D S secretary Amelia Yuscovic was very pleasant. The treat was from Nellie Venta and it was very festive indeed. Some contributions to it were made also by Mildred Stensler, Nellie Shumbria and Tessie Stockus.

Highlight of the evening was to celebrate Chorus' president Paul Venta and our popular soloist Victor Becker's birthdays. While Anthony Bimba's birthday is very close to their and he wasn't there his wife Ilse was willing and happy to accept all the good wishes for him. It goes also for Amelia Yuscovic who's husband Walter also belongs to that group of celebrants.

All in one it was a well spent afternoon and ended with a special movie treat from L D S president Servit Gugas which was very much appreciated and enjoyed by all.

Arrival of 21 Soviet tourists from seven different Republics in the U.S.S.R. are expected February 18th. New York Association for American-Soviet Friendship is preparing to host them.

Canadian Prime Minister Pierre Trudeau's estranged wife Maggie has written a book "Consequences" from which excerpts were pub-

lished in the "New York Post". I sent the following letter to the Editor of that paper:

Disgraceful

After reading the excerpts from Margaret Trudeau's book "Consequences" I ask: How can she disgrace herself like this?

And how about her children when they grow up and read this trash?

A. Bimba

Queens

Here are a couple of little samples of what I read:

Just before leaving New York I spent an evening at Studio 54. Some time during the night I bumped into Ryan O'Neal, who, hearing that I was headed west, suggested we have dinner when I arrived. One of the telephone messages waiting for me at the Beverly Hills Hotel was: "Mr. O'Neal will be picking you up for dinner at 7:30."

That was the start of one of the most brief, exciting and absurd of affairs—a one-week stand of Hollywood romance.

... That night, driving around London behind the inscrutable George, I discovered just how much room there is in the back of a Daimler.

P. S. I signed my letter Mrs. A. Bimba. They put just A. Bimba. Anthony asked me to correct that. Ilse

Maggie Trudeau

LAISVĖ

Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11414
Telephone: 641-6887
Area Code 212

NO. 8

KRISI

Gyvenimo kaina
Apie John Reed
Žusta Vietname
Pakaitos Egipte

R. BARANIK

Maine valstijoje statybos korporacija ta \$560. Už ką? Ogi vasarą žuvo kai kritnis baltis du jauni ninkai Loren Kir Brian Leavitt ir juos kė. Pasirodo, kad šios kompanijos r saugumo atžvilgiu nuo 1970 metų jos žuvo net 14 darbinin vienu metu, o vis p ar po viena.

Tad, teismas kompanija nubaudė, kia švelnia bausme, šę darbininkai dem ir pikietavo kompar tines. Jie iškėlė iski rios sakė: "Darbinin nimo kaina,—\$280 .

Tuo tarpu, kai čia koje, dideliu pasise domas biografinis fil John Reed'a, "Red doniejai" iš Tarybų pranešama, kad ir mias filmas, ilga apie Reed'o gyvenin Tarybinis filmas bus autentiškesnis. muojamas pačiame grade, informacija ir t. t. Be to, tarybiu labiau gvidens Reer ne rolę, tuo tarpu, k koniškoji versija k vosi ant Reed'o ro vedybinio gyvenimo drauge Louise Bry me nesiskundžiam doniejai", bendrai yra gan rimta fil verta pamatyti.

Karas Vietname sibaigė, bet ten tebežūsta žmonės rikos ginklu. Kaip rodo, kad šimtai anti-tankinių minu sproginių tebegul Vietnamo laukuose sprogta palietus ju Kuomet baigėsi tarp Vietnamo ir derybos, JAV žadė miečiams perduoti formaciją, kur tos slėptos ir dargi pa pertus, vietnamie dėti jas atkatsi. pažadas neištesėta

Egipto prezidentas rak, lankydamasis je pakartotinai til niekas nepasikeitė dato politika, glau su JAV ir santyl mas su Izraeliu, bi mi. Bet faktinai l pradeda laikytis jau vienpusiškos Jis prašo dar daug kos ginklų,—taip, pačiu laiku jis bando gauti ginkl cūzijos. Jis taipgi normalizuoti sant Tarybų Sąjunga, taipgi sugrįžti į Ar Mubarakas ideol toli bėges nuo Sad: praktiškesnis ir p pranta realybę, n matakūnas.

Mubarako "atvė sadatiškos politik pina Izraelio valk